Την Τρίτη μάθημα 8:30 χωρίς διάλειμμα

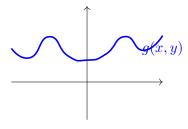
Σήμα - σύστημα

$$g = f(t)$$
 εξαρτημένη ανεξάρτητη

$$g = f(\vec{r}, t)$$
  $\vec{E}(\vec{r}, t)$

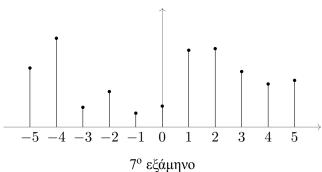
Αναλογικό

Aν t συνεχής $\in \mathbb{R}$ και y συνεχής $\in \mathbb{R}$

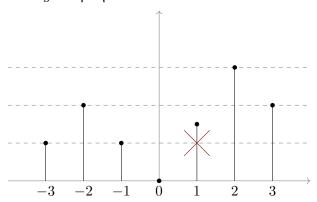
Διακριτού χρόνου / Διακριτό (discrete)

t διακριτό $\to \mathbb{Z}, \; n \in \mathbb{Z}$ g συνεχής $\in \mathbb{R}$

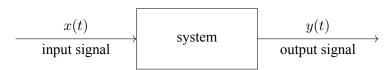
Κβαντισμένο

 $n \in \mathbb{Z}$ g διακριτή

Στοχαστικό Περιέχει και τις τρεις κατηγορίες

0.1 Σύστημα

0.2 Περιοδικά σήματα

Aν $\exists T \in \mathbb{R}: \forall t \in \mathbb{R} \quad x(t) = x(t+T)$ τότε x(t) περιοδικό σήμα με περίοδο T. Η θα είναι 0, ή θα συνεχιστεί για πάντα.

$$\int_{-T/2}^{T/2} x(t) \, \mathrm{d}t = \int_{t_0 - T/2}^{t_0 + T/2} x(t) \, \mathrm{d}t \, \forall t$$

Η σύνθεση μιας συνάρτησης με μια περιοδική συνάρτηση είναι περιοδική;

Απόδ. Έστω *g* μία περιοδική συνάρτηση:

$$(f \circ g)(x) = f(g(x)) = f(g(x+T)) =$$
$$= (f \circ g)(x+T)$$

0.3 Συμμετρίες

- Αν $x(t) = x(-t) \, \forall t$ τότε η x(t) λέγεται άρτια συνάρτηση (even function).
- Αν $x(t) = -x(t) \, \forall t$ τότε η x(t) λέγεται περιττή συνάρτηση (odd function).

$$\forall x(t) \quad \exists \ x_0(t), x_e(t) : x(t) = x_e(t) + x_0(t)$$

Απόδ.

$$x_e(t) = \frac{x(t) + x(-t)}{2}$$

 $x_o(t) = \frac{x(t) - x(-t)}{2}$

$$x \underbrace{e}_{\text{άρτια}} y_e = z_e$$

$$x_o y_o = z_e$$

$$x_e y_0 = z_0$$

$$\int_{-A}^A x_0(t) \, \mathrm{d}t = 0$$

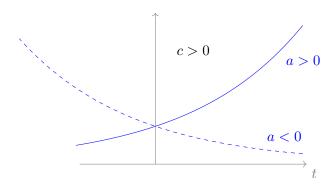
$$\int_{-\infty}^\infty x_0(t) \, \mathrm{d}t = ? \left(εξαρτάται \right)$$

$$\lim_{A \to \infty} \int_{-A}^A x_0(t) \, \mathrm{d}t = 0 \quad \text{(principal Cauchy value)}$$

Χαρακτηριστικά σήματα

1) Εκθετικό σήμα

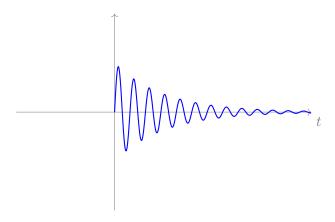
$$x(t) = ce^{at} \quad a \in \mathbb{R} \quad c > 0$$

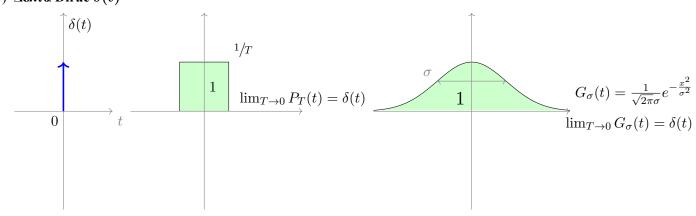
$$x(t) = ce^{(\sigma t + j\omega)t} = ce^{\sigma t}e^{j\omega t} = ce^{\sigma t} \left[\cos(\omega t) + j\sin(\omega t)\right]$$

2) (Συν)ημιτονοειδή σήματα

$$x(t) = A\cos(\omega t \pm \phi) = a\operatorname{Re}\left\{e^{j(\omega t + \phi)}\right\} = A\frac{e^{j(\omega t \pm \phi)} + e^{-j(\omega t \pm \phi)}}{2}$$

3) Δέλτα Dirac $\delta(t)$

Ορ.

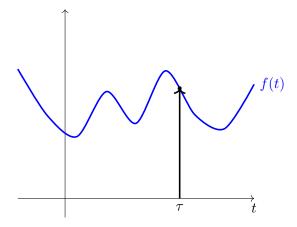
$$\int_{-\infty}^{\infty} f(t)\delta(t) dt = f(0) \forall f(t)$$

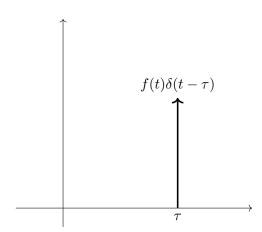
$$\int_{-\infty}^{\infty} \delta(t) dt = 1$$

$$\int_{-\infty}^{\infty} f(t)\delta(t - \tau) dt = f(\tau)$$

$$\int_{-\infty}^{\infty} f(\tau)\delta(t - \tau) d\tau = f(t)$$

$$\int_{-\infty}^{\infty} f(t)\delta(t - \tau) d\tau = f(t)$$

Ιδιότητες της $\delta(t)$

1. Κλιμάκωση

$$a \in \mathbb{R} : \delta(at) = \frac{1}{|a|}\delta(t)$$

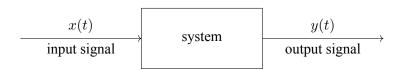
Απόδ.

$$\underbrace{\int_{-\infty}^{\infty} \phi(t) \boxed{\delta(at)} \, \mathrm{d}t}_{= = \xi} = \int_{-\infty_{(a)}}^{\infty_{(a)}} \phi\left(\frac{\xi}{a}\right) \delta(\xi) \frac{\mathrm{d}\xi}{a} = \frac{1}{|a|} \int_{-\infty}^{\infty} \frac{\phi\left(\frac{\xi}{a}\right)}{|a|} \delta(\xi) \, \mathrm{d}\xi = \frac{\phi(0)}{|a|} = \int_{-\infty}^{\infty} \phi(t) \boxed{\frac{\delta(t)}{|a|}} \, \mathrm{d}t$$

$$\underbrace{at = \xi}_{\mathrm{d}t = \frac{\mathrm{d}\xi}{a}}$$

2.
$$f(t)\delta(t) = f(0)\delta(t)$$

3.
$$f(t)\delta(t-\xi) = f(g)\delta(t-\xi)$$

$$y(t) = \mathcal{L}\left\{x(t)\right\}$$

$$\forall x_1(t) \ x_n(t)$$

$$y_1(t) = \mathcal{L}\left\{x_1(t)\right\}$$

$$y_2(t) = \mathcal{L}\left\{x_2(t)\right\}$$

Για const $a_1, a_2 \in \mathbb{R}$

$$x(t) = a_1 x_1(t) + a_2 x_2(t)$$

$$y(t) = \mathcal{L} \{x(t)\}$$

ανν

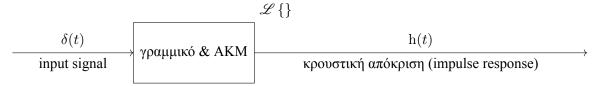
$$y(t) = a_1 y_1(t) + a_2 y_2(t)$$

τότε

 $\mathscr{L}$: γραμμικό σύστημα

•
$$g(t) = \mathcal{L}\left\{x(t)\right\}$$

 $x'(t) = x(t-\tau)$
 $\text{and } y'(t) = \mathcal{L}\left\{x'(t)\right\} = \mathcal{L}\left\{x(t-\tau)^2\right\} = y(t-\tau)$

τότε το σύστημα $\mathscr{L}$ είναι αμετάβλητο κατά τη μετατόπιση.

Υποστηρίζω ότι ένα γραμμικό & ΑΚΜ σύστημα περιγράφεται πλήρως από την κρουστική απόκριση h(t).

Απόδ. Από παραπάνω, γνωρίζουμε ότι $x(t) = \int_{-\infty}^{\infty} x(t) \delta(t-\tau) \, \mathrm{d}t$

$$\begin{split} y(t) &= \mathcal{L}\left\{y(t)\right\} = \mathcal{L}\left\{\int_{-\infty}^{\infty} x(t)\delta(t-\tau)\,\mathrm{d}\tau\right\} \\ &\stackrel{\text{linearity}}{=} \int_{-\infty}^{\infty} \mathcal{L}\left\{x(\tau)\delta(t-\tau)\right\} \\ &= \int_{-\infty}^{\infty} x(\tau)\mathcal{L}\left\{\delta(t-\tau)\right\}\,\mathrm{d}\tau \\ &\stackrel{\text{AKM}}{=} \int_{-\infty}^{\infty} x(\tau)h(t-\tau)\,\mathrm{d}\tau \\ y(t) &= \int_{-\infty}^{\infty} x(\tau)\underbrace{h(t-\tau)}_{\text{linear time-shift invariant}} \end{split}$$

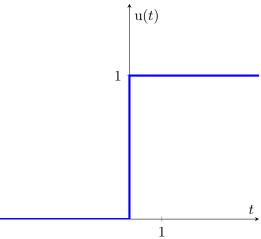
-
$$\delta(t) = \delta(-t)$$
 άρτια συνάρτηση

-
$$\delta^{(n)}(t) = \frac{\mathrm{d}^n}{\mathrm{d}t^n} \delta(t)$$
, για την οποία αποδεικνύεται ότι:

$$\int_{-\infty}^{\infty} \delta^{(n)}(t)\phi(t) dt = (-1)^n \phi^{(n)}(t) \Big|_{t=0}$$

0.3.1 Βηματική Συνάρτηση (Unit Step Function)

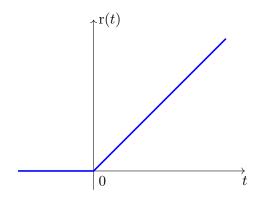
$$\mathbf{u}(t) = \begin{cases} 1 & t > 0 \\ 0 & t < 0 \end{cases}$$
$$\int_{-\infty}^{\infty} \mathbf{u}(t)\phi(t) \, \mathrm{d}t = \mathcal{N}_{\mathbf{u}} \left\{ \phi(t) \right\} = \int_{0}^{\infty} \underbrace{\phi(t)}_{\text{number}} \, \mathrm{d}t$$

$$\delta(t) = \frac{\mathrm{d}}{\mathrm{d}t} \mathbf{u}(t)$$
$$\mathbf{u}(t) = \int_{-\infty}^{t} \delta(\tau) \, \mathrm{d}\tau = \int_{0}^{\infty} \delta(t - \xi) \, \mathrm{d}\xi$$

0.3.2 Ράμπα

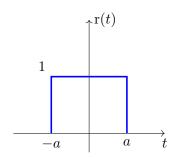
$$\mathbf{r}(t) = \int_{-\infty}^{t} \mathbf{u}(\tau) \, \mathrm{d}\tau = \begin{cases} t & t \geq 0 \\ 0 & \text{else} \end{cases} = t \mathbf{u}(t)$$

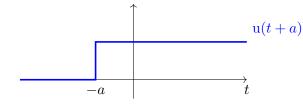

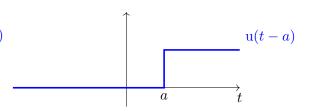
$$\mathbf{u}(t) = \frac{\mathrm{d}}{\mathrm{d}t}\mathbf{r}(t)$$

0.3.3 Ορθογωνικός παλμός (Rectangular Pulse function)

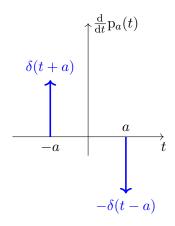
$$p_a(t) = \begin{cases} 1 & |t| < a \\ 0 & |t| > a \end{cases}$$

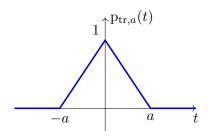

$$p_a(t) = u(t+a) - u(t-a)$$
$$\frac{d}{dt}p_a(t) = \delta(t+a) - \delta(t-a)$$

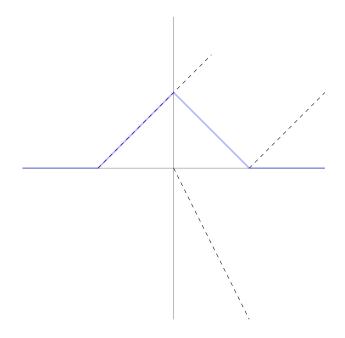

0.3.4 Τριγωνικός Παλμός (Triangular Pulse function)

$$\mathbf{p}_{\mathrm{tr},a} = \begin{cases} 1 - \frac{|t|}{a} & |t| < a \\ 0 & |t| > a \end{cases}$$

$$p_{\mathrm{tr},a}(t) = \frac{1}{a} \left[\mathbf{r}(t+a) + \mathbf{r}(t-a) - 2\mathbf{r}(t) \right]$$

0.4 Χαρακτηριστικά Μεγέθη

1) Μέση τιμή (Mean Value)

$$\overline{x(t)} = \frac{1}{t_2 - t_1} \int_{t_1}^{t_2} x(t) dt$$

Αν περιοδική τότε

$$\bar{x}(t) = \frac{1}{T} = \int_0^T x(t) dt$$
$$= \frac{1}{T} \int_{t_0}^{t_0 + T} x(t) dt$$

2) Ενεργός τιμή (Root Mean Square Value)

$$\overline{\overline{x(t)}} = \left[\frac{1}{t_2 - t_1} \int_{t_1}^{t_2} x^2(t) dt \right]^{1/2}$$

Αν ημιτονοειδές σήμα $\bar{\bar{x}}(t) = \frac{x_{\max}}{\sqrt{2}}$

3) Ενέργεια - Ισχύς

• Στιγμιαία ισχύς (Instant power)

$$p(t) = x^2(t)$$

• Μέση ισχύς (Mean power)

$$\overline{p(t)} = \frac{1}{t_2 - t_1} \int_{t_1}^{t_2} x^2(t) dt = \left(\overline{\overline{x(t)}}\right)^2$$

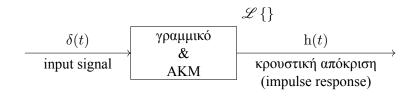
• Ενέργεια (Energy)

$$W = \int_{t_1}^{t_2} p(t) dt = \int_{t_1}^{t_2} x^2(t) dt = (t_2 - t_1) \left(\overline{\overline{x(t)}} \right)^2$$

$$\begin{split} \mathbf{\Sigma} \mathring{\mathbf{h}} \mathbf{μ} \mathbf{α} \mathbf{ε} \mathbf{ν} \mathring{\mathbf{e}} \mathbf{ρ} \mathbf{γ} \mathbf{ε} \mathbf{ι} \mathbf{α} \mathbf{γ} & \lim_{T \to \infty} W < \infty \\ \mathbf{\Sigma} \mathring{\mathbf{h}} \mathbf{μ} \mathbf{α} & \mathbf{ι} \mathbf{σ} \mathbf{χ} \mathring{\mathbf{v}} \mathbf{o} \mathbf{\varsigma} & \text{av} \lim_{T \to \infty} \overline{p(t)} > 0 \\ & \mathbf{γ} \pi \mathring{\mathbf{a}} \mathbf{ρ} \mathbf{χ} \mathbf{o} \mathbf{v} \mathbf{γ} \mathbf{k} \mathbf{\alpha} \mathbf{i} & \text{σ} \mathring{\mathbf{h}} \mathbf{μ} \mathbf{α} \mathbf{\tau} \mathbf{\alpha} & \text{που δev eίvaι oύte evéρyeias, oύte is χύος.} \end{split}$$

0.5 Συνέλιξη

$$x(t) = \int_{-\infty}^{\infty} x(t)\delta(t - \tau)d\tau$$

$$h(t) = \mathcal{L}\left\{\delta(t)\right\}$$

$$y(t) = \int_{-\infty}^{\infty} x(\tau)h(t-\tau)\,\mathrm{d}\tau = \underbrace{x(t)}_{\mathrm{είσοδος}} \underbrace{*}_{\mathrm{curfolistick}} \underbrace{h(t)}_{\mathrm{απόκριση}}$$

Συνέλιξη - Convolution

$$z(t) = x(t) * y(t) = \int_{-\infty}^{\infty} x(\tau)y(t - \tau) d\tau$$

•
$$x(t) * y(t) = y(t) * x(t)$$
 Αντιμεταθετική

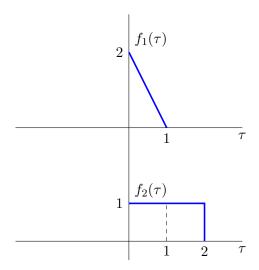
$$\int_{-\infty}^{\infty} x(\tau)y(t-\tau) d\tau = \int_{-\infty}^{\infty} x(t-\lambda)y(\lambda)[-d\lambda] = \int_{-\infty}^{\infty} y(\lambda)x(t-\lambda) d\lambda = y(t) * x(t)$$

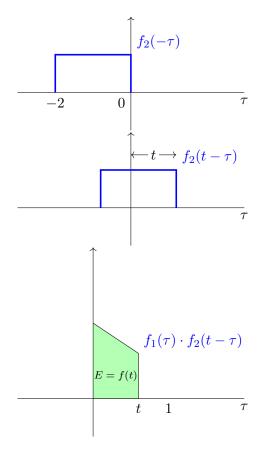
•
$$x_1(t)*[x_2(t)*x_3(t)]=[x_1(t)*x_2(t)]*x_3(t)$$
 Пробетаірібтік $\mathbf{\hat{q}}$

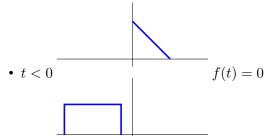
Παρ.

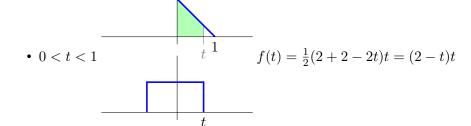
$$f_1(t) = 2(1-t) [u(t) - u(t-1)]$$

 $f_2(t) = u(t) - u(t-\tau)$

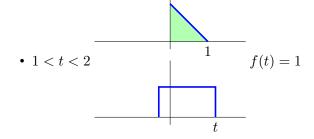
Γραφική μέθοδος υπολογισμού συνέλιξης

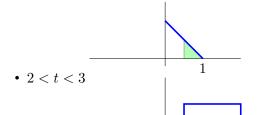

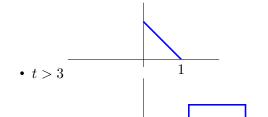

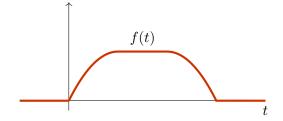

$$f(t) = \frac{(t-1)\cdot 2\cdot (1-(t-2))}{2} = (t-1)(3-t)$$

$$f(t) = 0$$

Αναλυτική μέθοδος Παρατηρώ ότι:

$$\int_{-\infty}^{\infty} f(t,\tau) \mathbf{u}(t-\xi) \mathbf{u}(\phi-\tau) \,d\tau = \int_{\xi}^{\phi} f(t,\tau) \,d\tau \mathbf{u}(\phi-\xi)$$

$$\begin{split} f(t) &= \int_{-\infty}^{\infty} \underbrace{2(1-\tau)}_{x(\tau)} \left[\mathbf{u}(\tau) - \mathbf{u}(\tau+1) \right] \left[\mathbf{u}(t-\tau) - \mathbf{u}(t-\tau-2) \right] \mathrm{d}\tau \\ &= \int_{-\infty}^{\infty} x(\tau) \left[\mathbf{u}(\tau) \mathbf{u}(t-\tau) - \mathbf{u}(\tau-1) \mathbf{u}(t-\tau) - \mathbf{u}(\tau) \mathbf{u}(t-\tau-2) + \mathbf{u}(\tau-1) \mathbf{u}(t-\tau-2) \right] \mathrm{d}\tau \\ &= \int_{0}^{t} x(\tau) \, \mathrm{d}\tau \mathbf{u}(t) - \int_{1}^{x} x(\tau) \, \mathrm{d}\tau \mathbf{u}(t-1) - \int_{0}^{t-2} x(\tau) \, \mathrm{d}\tau \mathbf{u}(t-2) + \int_{1}^{t-2} x(\tau) \, \mathrm{d}\tau \mathbf{u}(t-3) \\ &= (2t-t^2) \mathbf{u}(t) - \left[2t-t^2 - 1 \right] \mathbf{u}(t-1) - \left[2(t-2) - (t-2)^2 \right] \mathbf{u}(t-2) + \left[2(t-2) - (t-2)^2 - 1 \right] \mathbf{u}(t-3) \end{split}$$

Ex

$$f_1(t) = e^t \mathbf{u}(-t)$$

 $f_2(t) = \mathbf{u}(t+2) - u(t+1)$
 $f = f_1 * f_2$

$$f = \int_{-\infty}^{\infty} e^{\tau} \mathbf{u}(-\tau) \mathbf{u} \left(-(t-\tau)+2\right) d\tau$$

$$= \int_{-\infty}^{\infty} e^{\tau} \mathbf{u}(-\tau) \mathbf{u}(\tau-t+2) d\tau$$

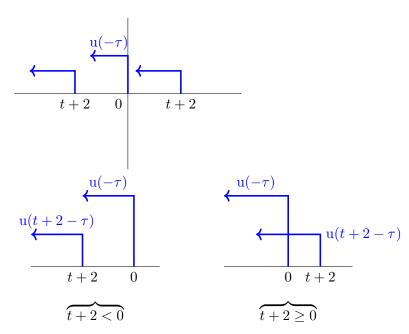
$$= \int_{t-2}^{0} e^{\tau} d\tau \mathbf{u}(t-2)$$

$$= e^{\tau} \Big|_{t-2}^{0} \mathbf{u}(2-t)$$

$$= \left[1 - e^{t-2}\right] \mathbf{u}(2-t)$$

$$\int_{-\infty}^{\infty} f(t,\tau) \mathbf{u}(\tau - \xi) \mathbf{u}(\phi - \tau) d\tau = \int_{\xi}^{\phi} f(t,\tau) d\tau \mathbf{u}(\phi - \xi)$$

Ex.

$$\begin{split} x(t) &= e^{t} \mathbf{u}(-t) \\ y(t) &= \mathbf{u}(t+2) \\ z(t) &= x(t) * y(t) = \int_{-\infty}^{\infty} e^{\tau} \mathbf{u}(-\tau) \mathbf{u} \left[(t-\tau) + 2 \right] d\tau = \int_{-\infty}^{\infty} e^{\tau} \mathbf{u}(-\tau) \mathbf{u}(t+2-\tau) d\tau \\ &= \int_{-\infty}^{\infty} e^{\tau} \left[1 - \mathbf{u}(t) \right] \mathbf{u}(t+2-\tau) d\tau \\ &= \int_{-\infty}^{\infty} e^{\tau} \mathbf{u}(t+2-\tau) d\tau - \int_{-\infty}^{\infty} e^{\tau} \mathbf{u}(\tau) \mathbf{u}(t+2-\tau) d\tau \\ &= \int_{-\infty}^{t+2} e^{\tau} d\tau \mathbf{u} \left(t + 2 - \tau \right) d\tau - \int_{0}^{t+2} e^{\tau} d\tau \mathbf{u}(t+2) \\ &= e^{t+2} - \left[e^{t+2} - 1 \right] \mathbf{u}(t+2) \end{split}$$

Ex.

$$\begin{split} x(t) &= e^{t} \mathbf{u}(-t) \\ y(t) &= \mathbf{u}(t+2) - \mathbf{u}(t+1) \\ z(t) &= x(t) * y(t) = \int_{-\infty}^{\infty} x(\tau) y(t-\tau) \, \mathrm{d}\tau = \int_{-\infty}^{\infty} e^{\tau} \mathbf{u}(-\tau) \left[\mathbf{u}(t-\tau+2) - \mathbf{u}(t-\tau+1) \right] \mathrm{d}\tau \\ &= \int_{-\infty}^{\infty} e^{\tau} \mathbf{u}(-\tau) \mathbf{u}(t-\tau+2) \, \mathrm{d}\tau - \int_{-\infty}^{\infty} e^{\tau} \mathbf{u}(-\tau) \mathbf{u}(t-\tau+1) \, \mathrm{d}\tau \\ &= \int_{-\infty}^{\infty} e^{\tau} \left[1 - \mathbf{u}(\tau) \right] \mathbf{u}(t-\tau+2) \, \mathrm{d}\tau - \int_{-\infty}^{\infty} e^{\tau} \left[1 - \mathbf{u}(\tau) \right] \mathbf{u}(t-\tau+1) \, \mathrm{d}\tau \\ &= \int_{-\infty}^{\infty} e^{\tau} \mathbf{u}(t-\tau+2) \, \mathrm{d}\tau - \int_{-\infty}^{\infty} e^{\tau} \mathbf{u}(\tau) \mathbf{u}(t-\tau+2) \, \mathrm{d}\tau - \int_{-\infty}^{\infty} e^{\tau} \mathbf{u}(t-\tau+1) \, \mathrm{d}\tau + \int_{-\infty}^{\infty} e^{\tau} \mathbf{u}(\tau) \mathbf{u}(\tau+1) \, \mathrm{d}\tau + \int_{-\infty}^{\infty} e^{\tau} \mathbf{u}(\tau) \, \mathrm{d}\tau + \int_{-$$

 $\exists h(t)$ ann LTI

$$y(t) = x(t) * h(t)$$

$$= \int_{-\infty}^{\infty} x(\tau)h(t - \tau) d\tau$$

$$= \int_{-\infty}^{\infty} h(\tau)x(t - \tau) d\tau$$

Έστω ότι η $x(t) = e^{j\omega t}$

$$y(t) = \int_{-\infty}^{\infty} h(t)e^{j\omega(t-\tau)} d\tau = e^{j\omega t} \int_{-\infty}^{\infty} h(\tau)e^{-j\omega\tau} d\tau$$
$$= x(t) \underbrace{\int_{-\infty}^{\infty} h(\tau)e^{-j\omega\tau} d\tau}_{h(t) \xrightarrow{FT} H(\omega)}$$

$$x(t) = A_1 e^{j\omega_1 t} + A_2 e^{j\omega_2 t}$$

$$y(t) = A_1 e^{j\omega_1 t} H(\omega_1) + A_2 e^{j\omega_2 t} H(\omega_2)$$

Κεφάλαιο 1 Συναρτηστιακοί χώροι

Διανυσματικός χώρος S

$$\bar{x}, \quad \bar{y} \quad S$$

Εσωτερικό γινόμενο

$$\langle \bar{x}, \bar{y} \rangle \in \mathbb{C}$$

1)
$$\langle \bar{x}, \bar{y} \rangle = \langle \bar{y}, \bar{x} \rangle^*$$

2)
$$c\langle \bar{x}, \bar{y} \rangle = \langle c\bar{x}, \bar{y} \rangle$$

3)
$$\langle \bar{x} + \bar{y}, \bar{z} \rangle = \langle \bar{x}, \bar{z} \rangle + \langle \bar{y}, \bar{z} \rangle$$

4)
$$\langle \bar{x}, \bar{x} \rangle \geq 0$$
 me $\langle \bar{x}, \bar{x} \rangle = 0$ and $\bar{x} = \bar{0}$

Νόρμα

$$\bar{x} \in S$$

$$||\bar{x}|| \ge 0$$

1)
$$||\bar{x}|| = 0$$
 and $\bar{x} = \bar{0}$

2)
$$||a\bar{x}|| = |a|||\bar{x}|| \quad x \in \mathbb{C}$$

3)
$$||\bar{x} + \bar{y}|| \le ||\bar{x}|| + ||\bar{y}||$$

Μέτρο: Απόσταση μεταξύ $\bar{x}, \bar{y} \in S$

1)
$$d(\bar{x}, \bar{y}) \ge 0$$
  $d(\bar{x}, \bar{y}) = 0$ and $\bar{x} = \bar{y}$

2)
$$d(\bar{x}, \bar{y}) = d(\bar{y}, \bar{x})$$

3)
$$d(\bar{x}, \bar{y}) \leq d(\bar{x}, \bar{z}) + d(\bar{y}, \bar{z}) \quad \bar{z} \in S$$

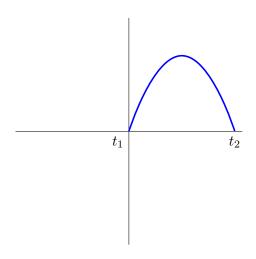
Συναρτησιακός χώρος

$$x(t), y(t) \in S = \{x(t)/x(t) : [t_1, t_2] \to \mathbb{R} \}$$

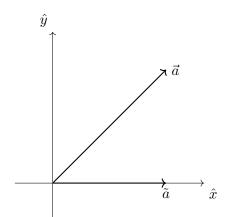
$$\langle x(t), y(t) \rangle = \int_{t_1}^{t_2} x(t)y(t) dt$$

$$||x(t)|| = \left[\int_{t_1}^{t_2} x^2(t) dt \right]^{1/2}$$

$$d(x(t), y(t)) = \left[\int_{t_1}^{t_2} [x(t) - y(t)]^2 dt \right]^{1/2}$$

Αν
$$\left\langle \phi_1(t),\phi_2(t) \right\rangle = 0$$
  $\phi_1(t) \perp \phi_2(t)$ $\left\langle \phi_1(t),\phi_1(t) \right\rangle = 1$ $\phi_1(t)$ κανονική

Τερατοχώρος

 $\hat{x},\hat{y}$ όχι εξαρτημένα (συνευθειακά)

Ποια είναι η καλύτερη προσέγγιση για το $\vec{a}$ εφ' όσον δεν υπάρχει το $\vec{y}$; $\tilde{a}$ best γιατί $\mathrm{d}(\vec{a},\tilde{a})$ min.

Άρα:

$$\begin{split} \tilde{a} &= k\hat{x} \\ \vec{a} &= a_x\hat{x} + a_y\hat{y} \\ \vec{a} - \tilde{a} &= (a_x - k)\hat{x} - a_y\hat{y} \\ d(\vec{a}, \tilde{a}) &= \sqrt{(a_x - k)^2 + a_y^2} \\ \frac{\mathrm{d}}{\mathrm{d}k} \left(d(\vec{a}, \tilde{a}) \right) &= \frac{a_x - k}{\dots} = 0 \implies k = a_x = \tilde{a} \cdot \hat{x} \\ \vec{a} \cdot \hat{x} &= a_x \end{split}$$

Η βέλτιστη έκφραση του $\vec{a}$ στο δισδιάστατο χώρο είναι το ίδιο το $\vec{a}$.

Μη κάθετα διανύσματα

$$\vec{a} = a_x \hat{x} + a_y \hat{y}$$

$$\vec{a} - \tilde{a} = (a_x - k)\hat{x} + a_y \hat{y}$$

$$d(\vec{a}, \tilde{a}) = ||\vec{a} - \tilde{a}|| = \sqrt{(\vec{a} - \tilde{a})(\vec{a} - \tilde{a})} = \left(\left[(a_x - k)\hat{x} + a_y \hat{y} \right] \cdot \left[(a_x - k)\hat{x} + a_y \hat{y} \right] \right)^{1/2}$$

$$\left[(a_x - k)^2 + a_y^2 + 2(a_x - k)a_y \hat{x} \cdot \hat{y} \right]^{1/2}$$

$$\vec{a}_{\text{best}} = (\vec{a} \cdot \hat{x})\hat{x} \neq a_x$$

$$\vec{a} \cdot \hat{x} = a_x + a_y \cos \phi \neq a_x$$

Συναρτηστιακός κόσμος $\phi_n(t)$ παράγουν χώρο με το μηχανισμό:

$$f(t) = \sum_{n=0}^{\infty} a_n \phi_n(t) \quad t \in \Delta$$

 $\phi_n(t)$ ανεξάρτητες μεταξύ τους (βάση απειροδιάστατου χώρου)

$$\hat{f}(t)=\sum_{m=0}^{M}\hat{a}_{n}\phi_{n}(t)$$
 βέλτιστη, ώστε η απόσταση με την f να είναι ελάχιστη f επειδή f βάδη δεν είναι ορθοκανονική

$$\begin{split} \overbrace{I^2}^{\text{Gorálita}} &= \int_{\Delta} \left[f(t) - \widehat{f}(t) \right]^2 \mathrm{d}t \\ &= \int_{\Delta} \left[\sum_{n=0}^{+\infty} a_n \phi_n(t) - \sum_{n=0}^{M} \widehat{a}_n \phi(t) \right]^2 \mathrm{d}t \\ &= \int_{\Delta} f^2(t) \, \mathrm{d}t + \int_{\Delta} \left(\sum_{n=0}^{M} \widehat{a}_n \phi_n(t) \right)^2 \mathrm{d}t - 2 \int_{\Delta} \left[f(t) \sum_{n=0}^{M} \widehat{a}_n \phi_n(t) \right] \, \mathrm{d}t \end{split}$$

Άρα:

$$I^{2} = \int_{\Delta} f^{2}(t) dt + \int_{\Delta} \sum_{n=0}^{M} \left[\hat{a}_{n} \phi_{n}(t) \right]^{2} dt + 2 \int_{\Delta} \left[\sum_{n=0}^{M} \sum_{m=n+1}^{M} \hat{a}_{n} \cdot \hat{a}_{m} \phi_{n}(t) \phi_{m}(t) \right] dt - 2 \int_{\Delta} \sum_{n=0}^{M} \hat{a}_{n} f(t) \phi_{n}(t) dt$$

$$= \int_{\Delta} f^{2}(t) dt + \sum_{n=0}^{M} \hat{a}_{n}^{2} \int_{\Delta} \phi_{n}^{2}(t) dt + 2 \sum_{n=0}^{M} \sum_{n=m+1}^{M} \hat{a}_{n} \hat{a}_{m} \int_{\Delta} \phi_{n}(t) \phi_{m}(t) dt - 2 \sum_{n=0}^{M} \hat{a}_{n} \int_{\Delta} f(t) \phi_{n}(t) dt$$

$$\frac{d(I^{2})}{d \cdot \hat{a}_{i}} = 2 \hat{a}_{i} \int_{\Delta} \phi_{i}^{2}(t) dt + 2 \sum_{m \neq i} \hat{a}_{m} \int_{\Delta} \phi_{i}(t) \phi_{m}(t) dt - 2 \int_{\Delta} f(t) \phi(t) dt = 0$$

Σύστημα εξισώσεων Αν $\phi_i^{(t)}$ μοναδιαία, τότε: $\int_\Delta \phi_i^2(t) \, \mathrm{d}t = 1$ Αν $\phi_i(t)$ είναι ορθογώνια, τότε: $\int_\Delta \phi_i(t) \phi_j(t) \, \mathrm{d}t = 0, \quad i \neq j$ Αν $\left\{\phi_i(t)\right\}$ είναι ορθοκανονική βάση, τότε:

$$2\vec{a_i} - 2\int_{\Delta} f(t)\phi(t)\,\mathrm{d}t = 0 \implies \vec{a_i} = \underbrace{\int_{\Delta} \underbrace{f(t)}_{\Delta} \phi_i(t)\,\mathrm{d}t}_{\text{προβολή του διανύσματος στο μοναδιαίο}}$$

Με άλλη γραφή:

$$2\vec{a_i} \langle \phi_i, \phi_i \rangle + 2\sum_{m+i} \vec{a_m} \langle \phi_i, \phi_m \rangle - 2\langle f, \phi_i \rangle = 0$$

Είναι:

$$\langle f,\phi_i \rangle = \left\langle \sum_{n=0}^{+\infty} a_n \phi_n, \phi_i \right\rangle = \sum_{n=0}^{+\infty} a_n \left\langle \phi_n m \phi_i \right\rangle = a_i$$
 όπως στα διανύσματα

Ηθικό δίδαγμα: Αν η βάση του χώρου είναι ορθοκανονική και μας ζητηθεί να υπολογίσουμε μία προσέγγιση της συνάρτησης σε έναν υποχώρο, μπορούμε άμεσα να υπολογίσουμε την προβολή της συνάρτησης πάνω στη βάση.

Ex.
$$f(t) = e^{-3t} \mathbf{u}(t)$$
  $\phi_1(t) = e^{-t} \mathbf{u}(t)$ & $\phi_2(t) = e^{-2t} \mathbf{u}(t)$

$$\widehat{\widehat{f}(t)} = a_1 e^{-t} \mathbf{u}(t) + a_2 e^{-2t} \mathbf{u}(t)$$

$$\int \left[a_1 \phi_1 + a_2 \phi_2 - f \right] \phi_1 \, \mathrm{d}t = 0$$

$$\int_0^\infty \left[a_1 e^{-t} + a_2 e^{-2t} - e^{-3t} \right] e^{-t} \, \mathrm{d}t = 0 \implies$$

$$a_1 \int_0^\infty e^{-2t} \, \mathrm{d}t + a_2 \int_0^\infty e^{-3t} \, \mathrm{d}t - \int_0^\infty e^{-4t} \, \mathrm{d}t = 0 \implies \left[\frac{a_1}{2} + \frac{a_2}{3} - \frac{1}{4} = 0 \right]$$

$$\int \left[a_1 e^{-t} + a_2 e^{-2t} - e^{-3t} \right] e^{-2t} \, \mathrm{d}t = 0 \implies \left[\frac{a_1}{3} + \frac{a_2}{4} - \frac{1}{5} = 0 \right]$$

$$a_1 = -3/10, \ a_2 = 6/5$$

$$E \stackrel{\triangle}{=} \int_{\Delta} f^2(t) \, \mathrm{d}t = \sum_{n=0}^{\infty} a_n^2$$
 Parseval's Theorem

Κεφάλαιο 2 Ανάλυση Fourier

2.0.1 Περιοδικές συναρτήσεις με περίοδο Τ

$$x_k = \sqrt{\frac{2}{T}}\cos(k\omega t) \qquad \omega = \frac{2\pi}{T} \text{ θεμελιώδης κυκλική συχνότητα}$$

$$\left\langle x_k(t), x_n(t) \right\rangle = \int_{-T/2}^{T/2} x_k(t) x_n(t) \, \mathrm{d}t = \int_{-T/2}^{T/2} \cos(k\omega t) \cos(n\omega t) \, \mathrm{d}t = \begin{cases} n \neq k \to 0 \\ n = k \to 1 \end{cases}$$

$$y_k = \sqrt{\frac{2}{T}}\sin(k\omega t) \langle y_k, y_n \rangle = \begin{cases} n \neq k \to 0 \\ n = k \to 1 \end{cases}$$

Υποστηρίζω ότι κάθε περιοδική $f(t) = \sum_{n=0}^{\infty} a_n \cos(n\omega t) + b_n \sin(n\omega t)$

Οραματίζομαι ότι αν η παραπάνω f(t) είναι σήμα εισόδου σε ένα σύστημα, τα ημίτονα και συνημίτονα ως ιδιοσυναρτήσεις θα παραμείνουν αμετάβλητα, και θα τροποποιηθούν μόνο τα a_n, b_n .

$$\begin{split} z_k(t) &= e^{jk\omega t} \\ \langle z_k, z_n \rangle &= \begin{cases} k \neq n \to 0 \\ k = n \to T \end{cases} \\ z_k(t) &= \frac{1}{\sqrt{T}} e^{jk\omega t} \end{split}$$

$$\boxed{f(t) = \sum_{n=-\infty}^{\infty} F_n e^{jn\omega t}} \text{ εκθετική σειρά}$$

$$\boxed{f(t) = \frac{a_0}{2} + \sum_{n=1}^{\infty} \left[a_n \cos(n\omega t) + b_n \sin(n\omega t) \right]} \text{ τριγωνομετρική σειρά A}$$

$$\boxed{f(t) = A_0 + \sum_{n=1}^{\infty} A_n \cos(n\omega t + \phi_n)} \text{ τριγωνομετρική σειρά B}$$

Οι συντελεστές μπορούν να βρεθούν από τις προβολές της συνάρτησης πάνω στα ημίτονα και τα συνημίτονα:

$$a_n = \frac{2}{T} \int_{-T/2}^{T/2} f(t) \cos(n\omega t) dt \quad n \neq 0$$

$$b_n = \frac{2}{T} \int_{-T/2}^{T/2} f(t) \sin(n\omega t) dt$$

$$a_0 = \frac{2}{T} \int_{-T/2}^{T/2} f(t) dt$$

$$F_n = \frac{1}{T} \int_{-T/2}^{T/2} f(t) e^{-jn\omega t} dt$$

Συνθήκες Dirichlet

$$1) \int_{-T/2}^{T/2} \left| f(t) \right| \mathrm{d}t < \infty$$

- 2) Πεπερασμένο πλήθος ασυνεχειών εντός T
- 3) Πεπερασμένος αριθμός τοπικών ακροτάτων εντός T

f(t) περιοδική T

Μορφή	Σειρά	Συντελεστές	Αλλαγές
Εκθετική	$f(t) = \sum_{-\infty}^{\infty} F_n e^{j\omega nt}$	$F_n = \frac{1}{T} \int_{-T/2}^{T/2} f(t)e^{-jn\omega t} dt$	$F_0 = \frac{a_0}{2} F_n = \frac{1}{2} (a_n - jb_n)$
Τριγωνομετρική Α	$f(t) = \frac{a_0}{2} + \sum_{n=1}^{\infty} a_n \cos(n\omega t) + b_n \sin(n\omega t)$	$a_n = \frac{2}{T} \int_{-T/2}^{T/2} f(t) \cos(n\omega t) dt$ $b_n = \frac{2}{T} \int_{-T/2}^{T/2} f(t) \sin(n\omega t) dt$ $a_0 = \frac{2}{T} \int_{-T/2}^{T/2} f(t) dt$	$a_n = (F_n + F_{-n})$ $b_n = j(F_n - F_{-n})$ $a_0 = 2F_0$
Τριγωνομετρική Β	$f(t) = A_0 + \sum_{n=1}^{\infty} A_n \cos(n\omega t + \phi_n)$		$A_0 = \frac{a_0}{2}$ $A_n = \sqrt{a_n^2 + b_n^2} = 2 F $ $\phi_n = \arctan\left(\frac{b_n}{a_n}\right)$

$$P = \frac{W}{T} = \frac{1}{T} \int_0^T f^2(t) dt = \frac{a_0^2}{4} + \frac{1}{2} \sum_{n=1}^{\infty} a_n^2 + b_n^2$$
$$= F_0^2 + 2 \sum_{n=1}^{\infty} |F_n|^2 = \sum_{n=-\infty}^{\infty} |F_n|^2$$

Άσκηση για το σπίτι Να βρεθούν η εκθετική και η τριγωνομετρική σειρά του σήματος:

2.1 Μετασχηματισμός Fourier

Φορέας συνάρτησης είναι το διάστημα του πεδίου ορισμού της στο οποίο η συνάρτηση δεν είναι 0 (από $\min x$ για το οποίο δεν είναι 0 ως το αντίστοιχο $\max x$).

$$\begin{split} &\tilde{f}(t) = \sum k = -\infty^\infty f(t-kT) \\ &\downarrow T\text{-περιοδική} \to \tilde{f}(t) = \frac{a_0}{2} + \sum_{n=1}^\infty a_n \cos(\omega_0 nt) + b_n \sin(\omega_0 nt) \qquad \omega_0 = \frac{2\pi}{T} \\ &f(t) = \begin{cases} \tilde{f}(t) & -T/2 \leq t \leq T/2 \\ 0 & \text{elsewhere} \end{cases} \end{split}$$

Μετασχηματισμός Fourier

$$F(\omega) \stackrel{\triangle}{=} \int_{-\infty}^{\infty} f(t)e^{-j\omega t} dt$$
$$f(t) = \frac{1}{2\pi} \int_{-\infty}^{\infty} F(\omega)e^{j\omega t} d\omega$$

Προσοχή

Όταν παίρνουμε τύπους από τυπολόγια, ελέγχουμε τον ορισμό του μετασχηματισμού Fourier, για διαφορές στη σύμβαση!

Αντίστοιχος ορισμός

$$F(\mathfrak{f}) \stackrel{\triangle}{=} \int_{-\infty}^{\infty} e^{-j2\pi\mathfrak{f}t} dt$$
$$f(t) = \int_{-\infty}^{\infty} F(\mathfrak{f})e^{j2\pi\mathfrak{f}t} dt$$

(όπου τη συχνότητα)

Η αρνητική συχνότητα δεν έχει καμία φυσική σημασία!

2.1.1 Ιδιότητες

$$F(\omega) = A(\omega)e^{j\Phi(\omega)} = \underbrace{F_R(\omega)}_{\text{Re}\{F(\omega)\}} + j\underbrace{F_i(\omega)}_{\text{Im}\{F(\omega)\}}$$
$$A(\omega) = |F(\omega)|$$

$$F(\omega) = \int_{-\infty}^{\infty} f(t) \left(\cos(\omega t) - j \sin(\omega t) \right) dt = \underbrace{\int_{-\infty}^{\infty} f(t) \cos \omega t dt}_{\text{Re}\{F(\omega)\}} - j \underbrace{\int_{-\infty}^{\infty} f(t) \sin \omega t dt}_{\text{Im}\{F(\omega)\}}$$

Aν $f(t): \mathbb{R} \to \mathbb{R}$ είναι άρτια

 $F(\omega)$ είναι πραγματική $F(\omega) \equiv \operatorname{Re} \{F(\omega)\}$ και είναι άρτια

Aν $f(t): \mathbb{R} \to \mathbb{R}$ είναι περιττή

 $F(\omega)$ είναι φανταστική $F(\omega)=j\mathrm{Im}\left\{F(\omega)\right\}$ και είναι περιττή

Κάθε συνάρτηση είναι άθροισμα μίας άρτιας και μίας περιττής. Έστω $f(t) = f_e(t) + f_o(t)$. Τότε:

$$F(\omega) = \int_{-\infty}^{\infty} (f_o(t) + f_e(t)) (\cos \omega t - j \sin \omega t) dt$$
$$= \int_{-\infty}^{\infty} f_o \cos \omega t dt + \int_{-\infty}^{\infty} f_e \cos \omega t dt - j \int_{-\infty}^{\infty} \sin \omega t dt - j \int_{-\infty}^{\infty} f_e \sin \omega t dt$$

Αν η f είναι πραγματική:

Re $\{F(\omega)\}$ είναι άρτια

 $\operatorname{Im}\left\{ F(\omega) \right\}$ είναι περιττή

$$A(\omega) = \left| F(\omega) \right| = \sqrt{\mathrm{Re}^2 \left\{ F(\omega) \right\}} + \mathrm{Im}^2 \left\{ F(\omega) \right\}$$
είναι άρτια
$$\Phi(\omega) = \arctan \frac{\mathrm{Im} \left\{ F(\omega) \right\}}{\mathrm{Re} \left\{ F(\omega) \right\}}$$
είναι περιττή.

$$\Phi(\omega) = \arctan \frac{\operatorname{Im}\{F(\omega)\}}{\operatorname{Re}\{F(\omega)\}}$$
 είναι περιττή

Aν η $f(t): \mathbb{R} \to \mathbb{R}$ και άρτια:

$$-\operatorname{Im}\left\{ F(\omega)=0\right\}$$

$$-\Phi(\omega)=0$$

Aν η $f(t): \mathbb{R} \to \mathbb{R}$ είναι περιττή:

$$-\operatorname{Re}\left\{F(\omega)\right\} = 0$$

• Av $f_1(t) \xrightarrow{FT} F_1(\omega)$ kai $f_2(t) \xrightarrow{FT} F_2(\omega)$

 $\forall a_1, a_2 \in \mathbb{C}$ σταθερά:

$$f(t) = a_1 f_1(t) + a_2 f_2(t) \xrightarrow{\text{FT}} F(\omega) = a_1 F_1(\omega) + a_2 F_2(\omega)$$

Γραμμικότητα του Fourier Transform

• Συμμετρική ιδιότητα (το διπλάσιο τυπολόγιο)

Av
$$f(t) \xrightarrow{\mathrm{FT}} F(\omega)$$
  $F(t) \xrightarrow{\mathrm{FT}} 2\pi f(-\omega)$

•

$$f(t) \to F(\omega)$$
 = $A(\omega)e^{j\Phi(\omega)}$
 $f(t-\tau) \to e^{-j\omega\tau}F(\omega)$ = $A(\omega)e^{j(\Phi(\omega)-\omega\tau)}$

•

$$\begin{split} f(t) &\to F(\omega) \\ e^{j\omega_0 t} f(t) &\to F(\omega - \omega_0) \end{split}$$

$$\pi.\chi \quad \cos(\omega_0 t) f(t) = \frac{e^{j\omega_0 t} + e^{-j\omega_0 t}}{2} f(t) \xrightarrow{\mathrm{FT}} \frac{1}{2} \left[F(\omega - \omega_0) + F(\omega + \omega_0) \right]$$

Κλιμάκωση στο χρόνο

$$f(t) \to F(\omega)$$

$$f(at) \to \frac{1}{|a|} F\left(\frac{\omega}{a}\right) \quad \text{γιατί; να αποδειχθεί στο σπίτι!}$$

Τι συμβαίνει με τη συνέλιξη

$$g(t) = x(t) * h(t)$$

$$x(t) \to X(\omega)$$

$$h(t) \to H(\omega)$$

$$y(t) \to Y(\omega) = X(\omega)H(\omega)$$

$$y(t) = x(t) \cdot h(t)$$

$$y(t) \to Y(\omega) = \frac{1}{2\pi} X(\omega) * H(\omega)$$

$$= \frac{1}{2\pi} \int_{-\infty}^{\infty} X(\xi) H(\omega - \xi) d\xi$$

$$f(t) \to F(\omega)$$
$$y(t) = \frac{\mathrm{d}f(t)}{\mathrm{d}t} \to j\omega F(\omega)$$
$$\frac{\mathrm{d}^n f(t)}{\mathrm{d}t^n} \to (j\omega)^n F(\omega)$$

$$y(t) = \frac{\mathrm{d}}{\mathrm{d}t} f(t) = \frac{\mathrm{d}}{\mathrm{d}t} \int_{-\infty}^{\infty} \frac{1}{2\pi} F(\omega) e^{j\omega t} \,\mathrm{d}\omega$$
$$= \frac{1}{2\pi} \int_{-\infty}^{\infty} F(\omega) \frac{\mathrm{d}}{\mathrm{d}t} e^{j\omega t}] dif\omega$$
$$= \frac{1}{2\pi} \int_{-\infty}^{\infty} j\omega F(\omega) e^{j\omega t} \,\mathrm{d}\omega$$

$$f(t) \to F(\omega)$$

$$tf(t) \xrightarrow{\text{F.T}} \frac{\mathrm{d}}{\mathrm{d}t} F(\omega)$$

$$t^n f(t) \xrightarrow{\text{F.T}} \frac{\mathrm{d}^n}{\mathrm{d}t^n} F(\omega)$$

Φανταστείτε ότι $f:\mathbb{R} \to \mathbb{C}$ $f(t) \xrightarrow{F} (\omega)$

$$f^*(t) \to F^*(-\omega)$$

$$f(t) = \frac{1}{2\pi} \int_{-\infty}^{\infty} F(\omega) e^{j\omega t} d\omega$$
$$f^*(t) = \frac{1}{2\pi} \int_{-\infty}^{\infty} F^*(\omega) e^{-j\omega t} d\omega$$
$$= \frac{1}{2\pi} \int_{-\infty}^{\infty} F^*(-\omega) e^{j\omega t} d\omega$$

2.1.2 Θεώρημα Parseval

Θεώρημα Parseval

$$W = \int_{-\infty}^{\infty} |f(t)|^2 dt = \frac{1}{2\pi} \int_{-\infty}^{\infty} |F(\omega)|^2 d\omega = \int_{-\infty}^{\infty} A^2(\omega) d\omega$$

όπου
$$F(\omega) = A(\omega)e^{j\Phi(\omega)}$$

$$y(t) = f(t)f^*(t) = |f(t)|^2$$

$$Y(\omega) = \frac{1}{2\pi}F(\omega) * F^*(\omega)$$

$$Y(\omega) = \int_{-\infty}^{\infty} y(t)e^{-j\omega t} dt = \frac{1}{2\pi}\int_{-\infty}^{\infty} F(\xi)F^*(-(\omega - \xi)) d\xi = \frac{1}{2\pi}\int_{-\infty}^{\infty} |F(\omega)|^2 d\omega$$

$$= \frac{1}{2\pi}\int_{-\infty}^{\infty} |A(\omega)|^2 d\omega$$

Ορισμός

Πυκνότητα φασματικής ενέργειας: $\frac{A(\omega)}{2\pi}$

2.1.3 Μετασχηματισμός Fourier γενικευμένων συναρτήσεων

$$\alpha$$
) $\delta(t) \to 1$

$$\int_{-\infty}^{\infty} \delta(t)e^{-j\omega t} dt = e^{-j\omega t} \Big|_{t=0} = e^{0} = 1$$

$$\delta(t \mp t_0) \to e^{\pm j\omega t_0}$$

$$f(t) = 1 \rightarrow 2\pi\delta(\omega), \text{ ara } \int_{-\infty}^{\infty} e^{-j\omega t} dt = 2\pi\delta(\omega) \implies \int_{-\infty}^{\infty} \cos\omega t dt - j \int_{-\infty}^{\infty} \sin\omega t dt = 2\pi\delta(\omega) \implies \begin{cases} \int_{-\infty}^{\infty} \cos\omega t dt = 2\pi\delta(\omega) \\ \int_{-\infty}^{\infty} \sin\omega t dt = 0 \end{cases}$$

2.1.4

$$\operatorname{sgn}(t) = \frac{|t|}{t}$$

$$\operatorname{sgn}(t) = \lim_{u \to 0} \left[e^{-a|t|} \operatorname{sgn}(t) \right]$$

$$\operatorname{FT} \operatorname{sgn}(t) = \int_{-\infty}^{\infty} e^{-a|t|} \operatorname{sgn}t e^{-j\omega t} dt$$

$$= \lim_{a \to 0} \int_{-\infty}^{0} e^{at - j\omega t} dt + \lim_{a \to 0} \int_{0}^{\infty} e^{-at - j\omega t} dt$$

$$= \lim_{a \to 0} \left[-\frac{e^{(at - j\omega t)}}{a - j\omega} \Big|_{-\infty}^{0} + \frac{e^{-at - j\omega t}}{-(a + j\omega)} \Big|_{0}^{\infty} \right]$$

$$= \lim_{a \to 0} \left[\frac{-1}{a - j\omega} + \frac{1}{a + j\omega} \right]$$

$$= \frac{2}{j\omega} \in \mathbb{I}$$

$$u(t) \xrightarrow{\text{F.T.}} u(t) = \frac{1}{2} + \frac{1}{2} \text{sgn}(t) \xrightarrow{\text{F.T.}} \pi \delta(\omega) + \frac{1}{i\omega}$$

2.1.5

$$\mathbf{u}(t) \xrightarrow{\text{F.T.}} \pi \delta(\omega) + \frac{1}{j\omega}$$

$$f(t) \xrightarrow{\text{F.T.}} F(\omega)$$

$$g(t) = \int_{-\infty}^{t} f(t) \, \mathrm{d}t = \int_{-\infty}^{\infty} f(\tau) \mathbf{u}(t - \tau) \, \mathrm{d}\tau = f(t) * \mathbf{u}(t)$$

$$G(\omega) = F(\omega) \cdot \left[\pi \delta(\omega) + \frac{1}{j\omega} \right]$$

2.1.6

$$\delta(t) \to 1 \quad \text{ artia}$$

$$\delta^{(1)}(t) = \frac{\mathrm{d}}{\mathrm{d}t}\delta(t) \to j\omega$$

$$\delta^{(n)}(t) = \frac{\mathrm{d}^n}{\mathrm{d}t^n}\delta(t) \to (j\omega)^n$$

$$t^n \to 2\pi j^n \delta^{(n)}(\omega)$$

2.1.7

Παρ.

$$f(t) = |t| = t\mathbf{u}(t) - t\mathbf{u}(-t)$$

$$F(\omega) = \frac{1}{2\pi} \left[2\pi j\delta(\omega) * \left[\pi\delta(\omega) + \frac{1}{j\omega} \right] - 2\pi j\delta(\omega) * \left[\pi\delta(\omega) - \frac{1}{j\omega} \right] \right]$$

Calculate at home! The answer is $-\frac{2}{\omega^2}$

$$t \to 2\pi j^1 \delta^{(1)}(\omega)$$
$$\mathbf{u}(t) \to \pi \delta(\omega) + \frac{1}{j\omega}$$
$$\mathbf{u}(-t) \to \pi \delta(\omega) - \frac{1}{j\omega}$$

2.1.8 Kramer's Kronig Relations

Από ηλεκτρομαγνητικό πεδίο:

διηλεκτρική σταθερά
$$\vec{\vec{D}} = \epsilon \vec{\vec{E}}$$
 πυκνότητα ροής ένταση πεδίου

$$\begin{split} \vec{E} = & \vec{E}(\vec{r},t) \\ & \vec{E}(\vec{r},\omega) \\ \vec{D}(\omega) = & \epsilon(\omega) \vec{E}(\omega) \\ \vec{D}(t) = & \epsilon(t) + \vec{E}(t) \end{split}$$

$$h(t) = 0 \quad \forall t < 0$$

 $h(t) : \mathbb{R} \to \mathbb{R}$

Av
$$H(\omega) = \mathscr{F}T \{h(t)\} = H_R(\omega) + jH_I(\omega)$$

$$H_I(\omega) = -\frac{1}{\pi} \int_{-\infty}^{\infty} \frac{H_R(\omega)}{\omega - \omega'} d\omega'$$

$$H_R(\omega) = \frac{1}{\pi} \int_{-\infty}^{\infty} \frac{H_I(\omega)}{\omega - \omega'} d\omega'$$

Η απόδειξη των σχέσεων θα πέσει στις εξετάσεις.

Άσκ.

$$f(t) = 2\cos\omega_1 t \cos\omega_2 t = \cos(\omega_1 - \omega_2)t + \cos(\omega_1 + \omega_2)t$$

$$F(\omega) = \mathscr{F}\left\{\cos(\omega_1 - \omega_2)t\right\} + \mathscr{F}\left\{\cos(\omega_1 + \omega_2)t\right\}$$

$$= \pi \left[\delta\left(\omega - (\omega_1 - \omega_2)\right) + \delta\left(\omega + (\omega_1 - \omega_2)\right)\right] + \pi \left[\delta\left(\omega - (\omega_1 + \omega_2)\right) + \delta\left(\omega + (\omega_1 + \omega_2)\right)\right]$$

$$\left(\cos\omega_0 t \xrightarrow{\text{FT}} \pi \left[\delta(\omega - \omega_0) + \delta(\omega + \omega_0)\right]\right)$$

Εναλλακτικά:

$$F(\omega) = 2\frac{1}{2\pi} \mathscr{F} \left\{ \cos \omega_1 t \right\} * \mathscr{F} \left\{ \cos \omega_2 t \right\}$$

$$= \pi \left[\delta(\omega - \omega_1) + \delta(\omega + \omega_1) \right] * \left[\delta(\omega - \omega_2) + \delta(\omega + \omega_2) \right]$$

$$= \pi \left[\delta(\omega - \omega_2 - \omega_1) + \delta(\omega - \omega_2 + \omega_1) + \delta(\omega + \omega_2 + \omega_1) + \delta(\omega + \omega_2 - \omega_1) \right]$$

Άσκηση

$$f(t) = g(t) \cos^2 \omega_0 t \qquad g(t) \xrightarrow{\text{FT}} G(\omega)$$

$$= g(t) \frac{1 + \cos 2\omega_0 t}{2} = \frac{g(t)}{2} + \frac{1}{2}g(t) \cos 2\omega_0 t$$

$$\implies F(\omega) = \frac{1}{2}G(\omega) + \frac{1}{2}G(\omega) * \mathscr{F} \left\{\cos 2\omega_0 t\right\}$$

$$= \frac{1}{2}G(\omega) + \frac{1}{2}G(\omega) * \left[\pi \left(\delta(\omega - 2\omega_0) + \delta(\omega + 2\omega_0)\right)\right] \frac{1}{2\pi}$$

$$= \frac{1}{2}G(\omega) + \frac{1}{4}\left[G(\omega - 2\omega_0) + G(\omega + 2\omega_0)\right]$$

Αν δεν θυμάμαι τον τύπο:

$$f(t) = g(t)\cos^{2}\omega_{0}t = g(t)\cos\omega_{0}t\cos\omega_{0}t$$

$$F(\omega) = \frac{1}{2\pi}G(\omega) * \left[\frac{1}{2\pi}\mathscr{F}\left\{\cos\omega_{0}t\right\} * \mathscr{F}\left\{\cos\omega_{0}t\right\}\right]$$

$$= \frac{1}{4\pi^{2}}G(\omega) * \left[\pi\left[\delta(\omega - \omega_{1}) + \delta(\omega + \omega_{2})\right]\right] * \pi\left[\delta(\omega - \omega_{1}) + \delta(\omega + \omega_{2})\right]$$

$$= \frac{1}{4}G(\omega) * \left[\delta(\omega - 2\omega_{0}) + \delta(\omega) + \delta(\omega) + \delta(\omega + 2\omega_{0})\right]$$

$$= \frac{1}{4}\left[G(\omega - 2\omega_{1}) + 2G(\omega) + G(\omega + 2\omega_{0})\right]$$

Άσκηση

$$\begin{split} f(t) &= g(at+b) \qquad g(t) \xrightarrow{\mathrm{FT}} G(\omega) \\ h(t) &= g(at) \qquad F(\omega) = \mathscr{F}\left\{g(at)+b\right\} = \mathscr{F}\left\{h\left(t+\frac{b}{a}\right)\right\} = H(\omega)e^{j\omega\frac{b}{a}} \\ H(\omega) &= \frac{1}{|a|}G\left(\frac{\omega}{a}\right) \\ \hline F(\omega) &= \frac{1}{|a|}e^{j\omega\frac{b}{a}}G\left(\frac{\omega}{a}\right) \end{split}$$

$$\cos t \xrightarrow{\text{FT}} \pi \left[\delta(\omega - 1) + \delta(\omega + 1) \right]$$

$$\sin \omega_0 t = \cos \left(\omega_0 t - \frac{\pi}{2} \right)$$

$$\sin t \xrightarrow{\text{FT}} \frac{1}{|\omega_0|} e^{-j\omega \frac{\pi}{2\omega_0}} \pi \left[\delta \left(\frac{\omega}{\omega_0} - 1 \right) + \delta \left(\frac{\omega}{\omega_0} + 1 \right) \right]$$

$$= e^{-j\frac{\omega}{\omega_0}} \pi \left[\delta(\omega - \omega_0) + \delta(\omega + \omega_0) \right]$$

$$= -j\pi \left[\delta(\omega - \omega_0) - \delta(\omega + \omega_0) \right]$$

$$F(\omega) = \int_{-\infty}^{\infty} f(t)e^{-j\omega t} dt = A \int_{-\tau/2}^{\tau/den} e^{-j\omega t} dt$$

$$= A \frac{1}{-j\omega} e^{-j\omega t} \Big|_{\tau/2}^{\tau/2} = \frac{A}{-j\omega} \left[e^{-j\omega\tau/2} - e^{j\omega\tau/2} \right]$$

$$= A\tau \frac{\sin\left(\omega \frac{t}{2}\right)}{\frac{\omega t}{2}}$$

$$= A\tau \frac{\sin\left(\frac{\omega t}{2}\right)}{\frac{\omega t}{2}} = A\tau \operatorname{sinc}\left(\frac{\omega t}{2\pi}\right)$$

sinc

Μαθηματικοί: $sinc(x) = \frac{\sin x}{x}$

Μηχανικοί: $sinc(x) = \frac{sin(\pi x)}{\pi x}$

2.2 Χρονοπερατό vs Ζωνοπερατό Σήμα

- Ένα ζωνοπερατό σήμα δεν μπορεί να είναι χρονοπερατό
- Ένα χρονοπερατό σήμα δεν μπορεί να είναι ζωνοπερατό
- Ένα σήμα μπορεί να μην είναι ούτε χρονοπερατό, ούτε ζωνοπερατό.

$$f(t) = \int_{-\sigma/2}^{\sigma/2} F(\omega) e^{j\omega t} d\omega$$
$$\frac{d^n f(t)}{dt^n} = \int_{-\sigma/2}^{\sigma/2} (j\omega)^n F(\omega) e^{j\omega t} d\omega$$

Ορίζεται η σειρά Taylor επομένως σε οποιοδήποτε σημείο, όμως τότε, επειδή σε κάποια σημεία οι παράγωγοι είναι 0, θα έπρεπε η F να είναι μηδενική, άτοπο.

2.3 Γκαουσιανός παλμός

$$f(t) = \frac{1}{\sigma\sqrt{2\pi}}e^{t^2/(2\sigma^2)} \quad \xrightarrow{\mathrm{FT}} F(\omega) = e^{\frac{1}{2}\omega^2\sigma^2} = e^{-\frac{1}{2\frac{1}{\sigma^2}}\omega^2}$$

$$\int_{-\infty}^{\infty} f(t) dt = 1$$

$$\sigma^2 \delta i \alpha \sigma \pi o \rho \acute{a}$$

$$\begin{split} F(\omega) &= \int_{-\infty}^{\infty} f(t) e^{-j\omega t} \, \mathrm{d}t = \frac{1}{\sigma\sqrt{2\pi}} \int_{-\infty}^{\infty} e^{-\frac{t^2}{2\sigma^2} - j\omega t} \, \mathrm{d}t \\ &= \frac{1}{\sigma\sqrt{2\pi}} \int_{-\infty}^{\infty} e^{-\frac{1}{\sigma^2} \left[t^2 + 2\sigma^2 j\omega t + (j\omega\sigma^2)^2\right]} \cdot e^{\frac{1}{2\sigma^2} \left(j\omega\sigma^2\right)^2} \, \mathrm{d}t \\ &= \frac{1}{\sigma\sqrt{2\pi}} e^{-\frac{1}{2\sigma^2}\omega^2\sigma^4} \int_{-\infty}^{\infty} e^{-\frac{1}{2\sigma^2} \left(t + j\omega\sigma^2\right)} \, \mathrm{d}t \\ &= e^{-\frac{1}{2}\omega^2\sigma^2} \left[\frac{1}{\sigma\sqrt{2\pi}} \int_{-\infty}^{\infty} e^{-\frac{2}{\sigma^2}\tau^2} \, \mathrm{d}\tau\right] = e^{-\frac{1}{2}\omega^2\sigma^2} \end{split}$$

Ηθικά διδάγματα:

- Ο μετασχηματισμός της Gaussian είναι Gaussian
- Ό,τι στενεύει στον χρόνο απλώνει στο φάσμα, και αντίθετα

$$\begin{split} &\int_{-\infty}^{\infty} t d^2(t) \, \mathrm{d}t \\ & \text{διασπορά στον χρόνο} \quad d^2 = \int_{-\infty}^{\infty} t^2 f^2(t) \, \mathrm{d}t \\ & \text{διασπορά στο φάσμα} \quad D^2 = \frac{1}{2\pi} \int \omega^2 \, || \, \mathrm{d}\omega \\ & \left| \int_{-\infty}^{\infty} t x(t) \frac{\mathrm{d}x(t)}{\mathrm{d}t} \, \mathrm{d}t \right| \leq \int_{-\infty}^{\infty} t^2 x^2(t) \, \mathrm{d}t \cdot \int_{-\infty}^{\infty} \left| \frac{\mathrm{d}x(t)}{\mathrm{d}t} \right| \, \mathrm{d}t \, \overset{\text{Parseval theorem}}{=} d^2 D^2 \implies \boxed{dD \geq 1/2} \end{split}$$

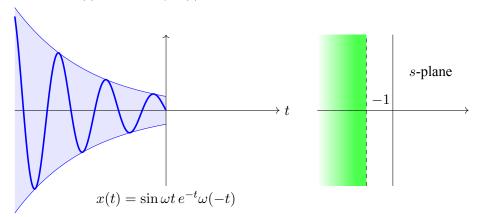
Γιατί ½; (Υπόδειξη: $\int_{-\infty}^{\infty} tx \frac{\mathrm{d}x}{\mathrm{d}t} \, \mathrm{d}t = \int_{-\infty}^{\infty} t \frac{1}{2} \frac{\mathrm{d}x^2}{\mathrm{d}t} \, \mathrm{d}t = [\quad] - \frac{1}{2} \int x^2 \, \mathrm{d}t$ Θα τα ξαναπούμε Τρίτη 22 Νοεμβρίου (χάνουμε 3 μαθήματα).

Κεφάλαιο 3 Μετασχηματισμός Laplace

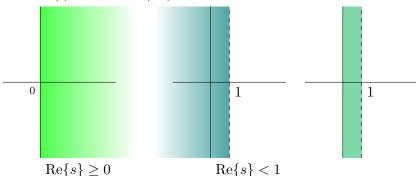
$$\begin{split} \nexists X(\omega) &= \int_{-\infty}^{\infty} x(t) e^{-j\omega t} \, \mathrm{d}t \\ y(t) &= x(t) e^{-\sigma t} \\ \exists Y(\omega) &= \int_{-\infty}^{\infty} y(t) e^{-j\omega t} \, \mathrm{d}t \quad (s = \sigma + j\omega) \\ &= \int_{-\infty}^{\infty} x(t) e^{-\sigma t} e^{-j\omega t} \, \mathrm{d}t \\ \hline X(s) &= \int_{-\infty}^{\infty} x(t) e^{-st} \, \mathrm{d}t \end{split} \quad \text{M. Laplace}$$

Αντίστροφος μετασχηματισμός Laplace $x(t) = \frac{1}{2\pi j} \int_{\substack{\sigma-j\omega\\ (-\infty)}}^{\sigma+j\omega} \!\!\! X(s) e^{st} \, \mathrm{d}s$

- Έστω ότι x(t) είναι αιτιατή $(x(t) = 0 \quad t < 0)$. Ας φανταστούμε ότι η x(t) δεν έχει μετασχηματισμό Fourier.
- Έστω ότι x(t) αντιαιτιατή $(x(t) = 0 \quad t > 0)$

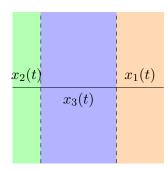
 $\sin \omega t \, \mathbf{u}(t) + \sin \omega t \, e^t \mathbf{u}(-t)$

 $\operatorname{Re}\{s\} \geq 0$ $\operatorname{Re}\{s\} <$

• Η $\sin \omega \mathbf{u}(t) + \sin \omega t e^{-t} \mathbf{u}(-t)$ δεν έχει περιοχή σύγκλισης.

$$X(s) = \frac{35}{(x-8)(x+2)}$$

Οι πόλοι (ρίζες του παρονομαστή) καθορίζουν τις περιοχές σύγκλισης.

Οι συναρτήσεις που χρησιμοποιούμε είναι αιτιατές, άρα γενικά ο μετασχηματισμός Laplace καταρρέει στην:

$$X(s) = \int_{0^{-}}^{\infty} x(t)e^{-st} dt$$

Το 0^- μάς επιτρέπει να ασχοληθούμε με συναρτήσεις που απειρίζονται στο 0, π.χ. $\frac{1}{x}$ or $\delta(t)$.

3.1 Ιδιότητες

$$\begin{aligned} x(t) &\to X(s) & \operatorname{Re}\left\{s\right\} > \sigma_1 \\ y(t) &\to Y(s) & \operatorname{Re}\left\{s\right\} > \sigma_2 \end{aligned}$$

1)
$$ax(t) + by(t) \rightarrow aX(s) + bY(s)$$
 τουλάχιστον $\operatorname{Re}\left\{s\right\} > \max\left\{\sigma_1, \sigma_2\right\}$

2) Μετατόπιση σε χρόνο

$$x(t)\mathbf{u}(t) \to X(s) \quad \sigma > \sigma_1$$

$$y(t) = x(t - t_0)\mathbf{u}(t - t_0) \to X(s)e^{-t_0s} \quad t_0 > 0 \quad \sigma > \sigma_2$$

Απόδ.

$$Y(s) = \int_{0^{-}}^{\infty} y(t)e^{-st} dt = \int_{0^{-}}^{\infty} x(\underline{t - t_0})u(t - t_0)e^{-st} dt = x(\tau)u(\tau)e^{-s(t + t_0)} d\tau = X(s)e^{-st_0}$$

3) Κλιμάκωση

$$x(t) \to X(s)$$

 $x(at) \to \frac{1}{a}X\left(\frac{s}{a}\right) \quad a > 0$

4) Παραγώγιση

$$x(t) \to X(s)$$

$$\frac{\mathrm{d}x(t)}{\mathrm{d}t} \to sX(s) - x\left(0^{-}\right)$$

5) Ολοκλήρωση

$$x(t) \to X(s)$$

$$\int_0^t x(t) dt \to \frac{1}{s} X(s)$$

6) Διαμόρφωση

$$x(t) \to X(s)$$
  $\sigma > \sigma_1$ $e^{-at}x(t) \to X(s+a)$ $a \in \mathbb{C}$ $\sigma > \sigma_1 - \operatorname{Re}\{a\}$

7) Συνέλιξη

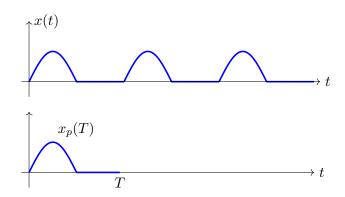
$$x(t) \to X(s)$$

$$y(t) \to Y(s)$$

$$x(t) * y(t) = X(s)Y(s)$$

3.2 Laplace "περιοδικών συναρτήσεων"

$$x_T(t) = \begin{cases} x(t) & 0 \le x \le T \\ 0 & \text{αλλού} \end{cases}$$

$$x(t) = x_T(t) + x_T(t - T) + x_T(t - 2T) + \dots$$

$$x(t) = \sum_{n=0}^{\infty} x_T(t - nT)$$

$$\mathcal{L}\left\{x(t)\right\} = \sum_{n=0}^{\infty} \mathcal{L}\left\{x_T(t - uT)\right\}$$

$$x_T(t) \xrightarrow{\mathcal{L}} X^T(s)$$

$$x_T(t - nT) \xrightarrow{\mathcal{L}} X^T(s)e^{-nTs}$$

$$\mathcal{L}\left\{x(t)\right\} = \sum_{n=0}^{\infty} X^T(s)e^{-nTs} = X^T(s)\sum_{n=0}^{\infty} e^{-nTs} = \frac{1}{1 - e^{-Ts}}X^T(s) \quad \sigma > \max(0, \sigma_1)$$

$$X(s) \xrightarrow{?} X(\omega)$$

$$X(\omega) = X(s)\big|_{s=j\omega}$$

Ex. 1
$$x(t) = e^{-at}ut()$$

$$X(s) = \int_{0^{-}}^{\infty} x(t)e^{-st} dt = \int_{0^{-}}^{\infty} e^{-at}e^{-st} dt = \int_{0^{-}}^{\infty} e^{-(a+s)t} dt = \frac{e^{-(a+s)t}}{-(a+s)} \Big|_{0}^{\infty} = \frac{e^{-(a+s)}}{-(a+s)} \Big|_{0}^{\infty} = \frac{e^{-(a+s)}}{-$$

Ex. 2
$$x(t) = \delta(t)$$

$$X(t) = \int_{0^{-}}^{\infty} \delta(t)e^{-st} dt = e^{-s0} = 1 \quad s \in \mathbb{C}$$

Ex. 3
$$x(t) = u(t)$$
  $X(s) = \frac{1}{s}$ Re $\{s\} > 0$

Για να βρω πεδίο σύγκλισης: $X(s)=\int_{0^+}^{\infty}1e^{-st}\,\mathrm{d}t=\left.\frac{e^{-st}}{-s}\right|_{0^-}^{\infty}=\frac{e^{-s\infty}-e^{-s0^{-1}}}{-s}=\frac{1}{s}$

$$\begin{aligned} \mathbf{Ex. 4} \quad x(t) &= \cos \omega_0 t \, \mathbf{u}(t) \\ x(t) &= \frac{e^{j\omega_0 t} + e^{-j\omega_0 t}}{2} \, \mathbf{u}(t) = \frac{1}{2} e^{j\omega_0 t} \mathbf{u}(t) + \frac{1}{2} e^{-j\omega_0 t} \mathbf{u}(t) \xrightarrow{\mathscr{L}T} \frac{1}{2} \frac{1}{s - j\omega_0} + \frac{1}{2} \frac{1}{s + j\omega_0} = \frac{1}{2} \frac{2s}{s^2 + \omega_0^2} \\ \frac{s}{s^2 + \omega_0^2} \quad \operatorname{Re}\left\{s\right\} &> 0 \end{aligned}$$

Ex. 5
$$x(t) = \sin \omega_0 t \, \mathbf{u}(t)$$

$$\frac{1}{2j} \left[e^{j\omega_0 t} \mathbf{u}(t) - e^{-j\omega_0 t} \mathbf{u}(t) \right] \xrightarrow{\mathscr{L}\mathbf{T}} \frac{1}{2j} \left[\frac{1}{s - j\omega_0} - \frac{1}{s + j\omega_0} \right] = \frac{\omega_0}{s^2 + \omega_0^2} \qquad \text{Re}\left\{ s \right\} > 0$$

Ποιός είναι ο μετασχηματισμός Fourier της παραπάνω;

Το πιθανό λάθος αποτέλεσμα είναι το $\left(\frac{FT}{s=j\omega},\frac{\omega_0}{\omega_0^2-\omega^2}\right)$ $x(t)=\sin\omega_0 t$ $\mathbf{u}(t)$

$$\sin \omega_0 t \xrightarrow{\mathrm{FT}} j\pi \left[-\delta(\omega - \omega_0) + \delta(\omega + \omega_0) \right]$$
$$\mathrm{u}(t) \xrightarrow{\mathrm{FT}} \pi\delta(\omega) + \frac{1}{j\omega}$$

$$x(t) \to \left[j\pi \left(\delta(\omega + \omega_0) - \delta(\omega - \omega_0) \right) \right] * \left[\pi \delta(\omega) + \frac{1}{j\omega} \right]$$

$$= \frac{1}{2\pi} \left[j\pi^2 \left(\delta(\omega + \omega_0) - \delta(\omega - \omega_0) \right) + j\pi \left(\frac{1}{j(\omega + \omega_0)} - \frac{1}{j(\omega + \omega_0)} \right) \right]$$

$$= \frac{j\pi}{2} \left[\delta(\omega + \omega_0) - \delta(\omega - \omega_0) \right] + \left[\frac{\omega_0}{\omega_0^2 - \omega^2} \right]$$

Θεωρήματα Αρχικής & Τελικής Τιμής

$$\lim_{t \to 0^+} x(t) = \lim_{s \to \infty} \left(sX(s) \right)$$
$$\lim_{t \to \infty} x(t) = \lim_{s \to 0} \left(sX(s) \right)$$

$$(-t)^n f(t) \xrightarrow{\mathcal{L}T} \xrightarrow{\mathrm{d}^n F(s)} f(t) \xrightarrow{\mathcal{L}T} F(s)$$

Για να βρίσκουμε αντίστροφους μετασχηματισμούς Laplace χωρίς μιγαδική ολοκλήρωση χρειαζόμαστε ένα ισχυρό τυπολόγιο.

Τυπολόγιο

$$\begin{array}{c|c} X(s) & x(t) \\ \hline \frac{1}{s} & \text{u}(t) \\ \hline \frac{1}{s+a} & e^{-at} \text{u}(t) \\ \hline \frac{1}{(s+a)^n} & \frac{t^{n-1}}{(n-1)!} e^{-at} \text{u}(t) \\ \hline \frac{1}{s^n} & \frac{t^{n-1}}{(n-1)!} \text{u}(t) \\ \hline \frac{\beta}{s^2+\beta^2} & \sin(\beta t) \text{u}(t) \\ \hline \frac{\beta}{(s+a)^2+\beta^2} & e^{-at} \sin(\beta t) \text{u}(t) \\ \hline \frac{s+a}{(s+a)^2+\beta^2} & e^{-at} \cos(\beta t) \text{u}(t) \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{split} X(s) &= \frac{P(s)}{Q(s)} = \frac{N(s)}{D(s)} \stackrel{\pi\chi}{=} \frac{N(s)}{(s+a)D_1(s)} = \frac{A}{s+a} + \frac{N_1(s)}{D_1(s)} \\ x(t) &= Ae^{-at} \mathbf{u}(t) - \mathcal{L}T \left\{ \frac{N_1(s)}{D_1(s)} \right\} \end{split}$$

$$X(s) = \frac{N(s)}{(s+a)^{\kappa} D_1(s)}$$

$$= \frac{A_1}{(s+a)} + \frac{A_2}{(s+a)^2} + \dots + \frac{A_{\kappa}}{(s+a)^{\kappa}} + \frac{N_1(s)}{D_1(s)}$$

$$A_i \xrightarrow{(s+a)^i} \xrightarrow{I\mathscr{L}T} A_i \frac{t^{i-1}}{(i-1)!} e^{-at} \mathbf{u}(t)$$

$$X(s) = \frac{N(s)}{\left[(s+a)^2 + \omega_0^2\right] D_1(s)} = \frac{As + B}{(s+a)^2 + \omega_0^2 + \frac{N_1(s)}{D_1(s)}}$$

$$s_1 = -a - j\omega_0$$
 ένας πόλος

$$s_2 = -a + j\omega_0$$

Ex. 1

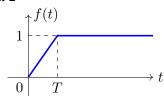
$$\begin{array}{c|c}
p(t) \\
1 \\
\hline
0 \\
T
\end{array}$$

$$p(t) = \mathbf{u}(t) - \mathbf{u}(t - T)$$

$$\mathcal{L}\left\{p(t)\right\} = \mathcal{L}\left\{\mathbf{u}(t)\right\} - \mathcal{L}\left\{\mathbf{u}(t - T)\right\}$$

$$= \frac{1}{s} - \frac{1}{s}e^{-sT} = \frac{1 - e^{-sT}}{s}$$

Ex. 2

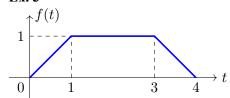

$$f(t) = \frac{t}{T}u(t) - \frac{t - T}{T}u(t - T)$$

$$F(s) = \frac{1}{T}\frac{1}{s^2} - \frac{1}{T}\frac{1}{s^2}e^{-sT}$$

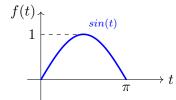
$$= \frac{1}{Ts^2} \left[1 - e^{-sT}\right], \quad s > 0$$

Ex. 3

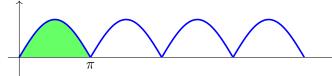
$$f(t) = t\mathbf{u}(t) - (t-1)\mathbf{u}(t-1) - (t-3)\mathbf{u}(t-3) + (t-4)\mathbf{u}(t-4)$$

$$F(s) = \frac{1}{s^2} \left[1 - e^{-s} - e^{-3s} + e^{-4s} \right]$$

Ex. 4

$$f(t) = \sin(t)u(t) + \sin(t - \pi)u(t - \pi)$$
$$F(s) = \frac{1}{s^2} + \frac{1}{s^2 + 1}e^{-\pi s}$$

Ex. 5

$$f(t) = |\sin t| \mathbf{u}(t)$$

$$F(s) = \frac{1 + e^{-\pi s}}{1 - e^{-\pi s}}$$

Ex. 6

$$\begin{split} F(s) &= \frac{s^2 - 6}{s^3 + 4s^2 + 3s} = \frac{s^2 - 6}{s(s^2 + 4s + 3)} = \frac{s^2 - 6}{s(s + 1)(s + 3)} = \frac{A}{s} + \frac{B}{s + 1} + \frac{\Gamma}{s + 3} \\ &= \frac{-2}{s} + \frac{5/2}{s + 1} + \frac{1/2}{s + 3} \\ f(t) &= \left[-2 + \frac{5}{2}e^{-t} + \frac{1}{2}e^{-3t} \right] \mathbf{u}(t) \end{split}$$

Ex. 7

$$F(s) = \frac{5s^3 - 6s - 3}{s^3(s+1)^2} = \frac{A}{s} + \frac{B}{s^2} + \frac{\Gamma}{s^3} + \frac{\Delta}{(s+1)} + \frac{E}{(s+1)^2}$$

$$F(s) = \frac{-3}{s} - \frac{3}{s^3} - \frac{3}{s+1} + \frac{2}{(s+1)^2}$$

$$f(t) = \left[-3 - \frac{3}{2}t^2 - 3e^{-t} + 2te^{-t} \right] \mathbf{u}(t)$$

Ex. 8

$$F(s) = \frac{16}{s(s^2 + 4)^2} = \frac{A}{s} + \frac{B_1 s + C_1}{s^2 + 4} + \frac{B_2 s + C_2}{(s^2 + 4)^2}$$
$$16 = A(s^2 + 4)^2 + (B_1 s + C_1)s(s^2 + 4) + (B_2 s + C_2)s$$
$$F(s) = \frac{1}{s} - \frac{s}{s^2 + 4} - \frac{4s}{(s^2 + 4)^2}$$
$$f(t) = [1 - \cos 2t - t \sin 2t] u(t)$$

Ex. 9

$$f''' + 6f'' + 11f' + 6f = 1$$
  $t \ge 0$ $\underbrace{f = f' = f''}_{@0^-} = 0$

$$\mathcal{LT}\{ \}$$

$$s^{3}F - \underline{s^{2}f_{0}} - \underline{sf_{0}} - f_{0}'' + 6\left[s^{2}F - \underline{sf_{0}} - f_{0}\right] + 11\left[sF - f_{0}\right] + 6F = \frac{1}{s}$$

$$F(s^{3} + 6s^{2} + 11s + 6) = \frac{1}{s} \implies F(s) = \frac{1}{s(s+1)(s+2)(s+3)}$$

$$F(s) = \frac{1/6}{s} + \frac{-1/2}{s+1} + \frac{1/2}{s+1} + \frac{-1/6}{s+3}$$

$$f(t) = \left[\frac{1}{6} - \frac{1}{2}e^{-t} + \frac{1}{2}e^{-2t} - \frac{1}{6}e^{-3t}\right] \mathbf{u}(t)$$

 ${
m H}$ μόνιμη κατάσταση που συντηρείται από το 1 στην διαφορική εξίσωση είναο το $\frac{1}{6}$

Κεφάλαιο 4 Θεώρημα Δειγματοληψίας

$$X(f) = \int_{-\infty}^{\infty} x(t)e^{-j2\pi ft} dt$$

$$x(t) = \int_{-\infty}^{\infty} X(f)e^{j2\pi ft} dt$$

$$x_1(t)x_2(t) \xrightarrow{\mathscr{F}} X_1(f) * X_2(f)$$

$$X_1(f)X_2(f) \xrightarrow{\mathscr{F}^{-1}} x_1(t) * x_2(t)$$

$$\operatorname{sinc}(t) = \frac{\sin(\pi t)}{t}$$

Συνάρτηση δειγματοληψίας:
$$S_{T_s}(t) = \sum_{n=-\infty}^{\infty} \delta(t-nT_s) \xrightarrow{\mathscr{F}} F_p \sum_{n=-\infty}^{\infty} \delta(f-nF_p)$$
  $F_p = \frac{1}{T_s}$

$$S_{F_s}(f) \xrightarrow{\mathscr{F}^{-1}} T_p S_{T_p}(t) \qquad T_p = \frac{1}{F_s}$$

 $S_{\Xi_s}(\xi)$

Αν κάπου δειγματοληπτώ, στον άλλο χώρο είναι περιοδικότητα

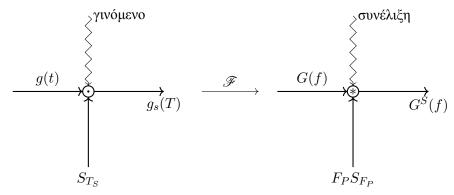
4.0.1 Συνάρτηση ορθογωνικού παραθύρου μήκους T στον κόσμο t

$$W_T(t) = \begin{cases} 1 & |t| < T/2 \\ 0 & \text{allow} \end{cases}$$

$$\xrightarrow{-\frac{T}{2}} \qquad \xrightarrow{\frac{T}{2}} \qquad \xrightarrow{\frac{T}{2}} \qquad \xrightarrow{\frac{T}{2}} \qquad F \operatorname{sinc}(Ft)$$

$$\xrightarrow{-\frac{F}{2}} \qquad \xrightarrow{\frac{F}{2}} \qquad f$$

4.0.2

Δειγματοληψία

$$G^{S}(f) = G(f) * F_{p}S_{F_{p}}(f)$$

$$= F_{p}G(f) * \left(\sum_{n} \delta(f - nF_{p})\right)$$

$$= F_{p}\sum_{n} G(f - nF_{p})$$

Παρατηρούμε τις επικαλύψεις μεταξύ των διαδοχικών φασμάτων (aliasing). Για να περιοριστεί αυτό μπορούμε να αυξήσουμε το F_p ($\implies$ να αυξήσουμε τη συχνότητα δειγματοληψίας)

Για να μην έχουμε aliasing πρέπει:

$$F_p - \sigma > \sigma \implies F_p > 2\sigma$$

Nyquist's Criterion:

$$F_p > 2 \sigma$$
 συχνότητα δειγματοληψίας

$$\underbrace{W_F(f): \sigma < F/2 < F_p - \sigma}_{\bigvee FT} \underbrace{F_p = W_F(f) \cdot G^S(f)}_{\bigvee FT} F_p g(t) = \mathscr{F}^{-1} \left\{ W_F(f) \right\} * \mathscr{F}^{-1} \left\{ G^S(f) \right\}$$

$$F_{p}g(t) = F\operatorname{sinc}(Ft) * \left(\underbrace{g(t) \cdot S_{T_{s}}(t)}_{g_{s}(t)}\right)$$

$$= F \int_{-\infty}^{\infty} g(t) \sum_{n} \delta(t' - nT_{s}) \operatorname{sinc}\left(F(t - t')\right) dt'$$

$$= F \sum_{n} \int_{-\infty}^{\infty} g(t) \delta(t' - nT_{s}) \operatorname{sinc}\left(F(t - t')\right) dt'$$

$$= \frac{F}{F_{p}} \sum_{n} g(nT_{s}) \operatorname{sinc}\left(F \cdot (t - nT_{s})\right)$$

$$g(kT_s) = \frac{F}{F_P} \sum_{n} g(nT_s) \operatorname{sinc} \left(F(kT_s - nT_s) \right)$$
$$F = F_p \qquad g(kT_s) = \sum_{n} g(nT_s) \operatorname{sinc}(k - n)$$

Γενικά, αν $F = F_p$:

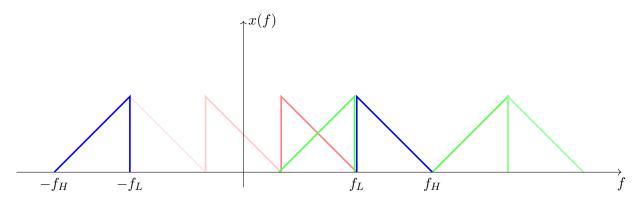
$$g(t) = \sum_{n} g(nT_s) \operatorname{sinc}\left(\frac{1}{T_s}(t - nT_s)\right)$$

4.0.3 Ασκηση για το σπίτι

$$\phi_n^{F,T_s}(t) = \operatorname{sinc}\left(F(t - nF_p)\right)$$

Να βρεθεί το $\langle \phi_n(t), \phi_k(t) \rangle$.

4.1 Υποδειγματοληψία (undersampling)

Για να μην πέφτουν τα "πλακάκια" το ένα πάνω στο άλλο:

$$\left. \begin{array}{l} \kappa f_s - f_L < f_L \\ (\kappa + 1) f_s - f_H > f_H \end{array} \right\} \Longrightarrow \begin{array}{l} f_s < \frac{2f_L}{\kappa} \\ f_s > \frac{2f_H}{\kappa + 1} \\ \\ \frac{2f_H}{\kappa + 1} < f_s < \frac{2f_L}{\kappa} \end{array}$$

Ψάχνω το μέγιστο κ , έτσι ώστε να βρω το ελάχιστο f_s

$$\frac{2f_H}{\kappa + 1} < \frac{2f_L}{\kappa}$$

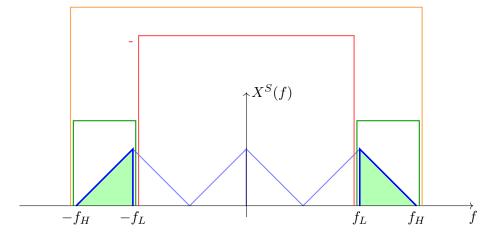
$$k \le \frac{f_L}{f_H - f_L}$$

$$f_s \leftarrow \kappa_{\text{best}} = \left\lfloor \frac{f_L}{f_H - f_L} \right\rfloor$$

Θα ψάξω το ελάχιστο f_s :

$$\begin{split} &\frac{2f_H}{\left\lfloor \frac{f_L}{f_H - f_L} \right\rfloor + 1} < f_s < \frac{2f_L}{\left\lfloor \frac{f_L}{f_H - f_L} \right\rfloor} \\ &\frac{2f_H}{\left\lfloor \frac{f_L}{f_H - f_L} + 1 \right\rfloor} < f_s < \frac{2f_L}{\left\lfloor \frac{f_L}{f_H - f_L} + 1 \right\rfloor} \\ &\frac{2f_H}{\left\lfloor \frac{f_H}{f_H - f_L} \right\rfloor} < f_s \\ &\frac{2f_H}{\left\lfloor \frac{f_H}{f_H - f_L} \right\rfloor} = \frac{2f_H}{\frac{f_H}{f_H - f_L} - \epsilon} = \frac{2f_H}{\frac{f_H - \epsilon f_H + \epsilon f_L}{f_H - f_L}} = \frac{2f_H(f_H - f_L)}{f_H(1 - \epsilon) + \epsilon f_L} = \frac{2(f_H - f_L)}{(1 - \epsilon) + \epsilon \frac{f_L}{f_H}} \\ &= \frac{2(f_H - f_L)}{1 - \epsilon \left(1 - \frac{f_L}{f_H}\right)} > 2(f_H - f_L) \quad \text{allá á áci politions kontá ekeé!} \end{split}$$

$$2(f_H - f_L) < \boxed{\frac{2f_H}{\left\lfloor \frac{f_L}{f_H - f_L} \right\rfloor + 1} < f_s}$$

4.2 Gibbs' Phenomenon

$$x(t) \xrightarrow{FT} X(\omega)$$

$$x_{\sigma}(t) = \frac{1}{2\pi} \int_{-\sigma}^{\sigma} X(\omega) e^{j\omega t} d\omega = \frac{1}{2\pi} \int_{-\sigma}^{\sigma} \left[\int_{-\infty}^{\infty} x(\tau) e^{j\omega \tau} d\tau \right] e^{j\omega t} d\omega$$

$$= \frac{1}{2\pi} \int_{-\infty}^{\infty} x(\tau) \int_{-\sigma}^{\sigma} e^{-j\omega\tau + j\omega t} d\omega dt = \int_{-\sigma}^{\sigma} e^{j\omega(t-\tau)} d\omega$$

$$= \frac{1}{j(t-\tau)} e^{j\omega(t-\tau)} \Big|_{-\sigma}^{\sigma}$$

$$= \frac{1}{j(t-\tau)} \left[e^{j\sigma(t-\tau)} - e^{-j\sigma(t-\tau)} \right]$$

$$= \frac{2}{t-\tau} \sin(\sigma(t-\tau))$$

δηλαδή

$$X_{\sigma}(f) = \int_{-\infty}^{\infty} x(\tau) \frac{\sin(\sigma(t-\tau))}{\pi(t-\tau)} d\tau$$

$$\lim_{\sigma \to \infty} x_{\sigma}(t) = \int_{-\infty}^{\infty} x(\tau) \lim_{\sigma \to \infty} \frac{\sin(\sigma(t - \tau))}{\pi(t - \tau)} d\tau$$

$$\lim_{\sigma \to \infty} x_{\sigma}(t) = \int_{-\infty}^{\infty} x(\tau) \delta(t - \tau) d\tau$$

$$\lim_{\sigma \to \infty} x_{\sigma}(t) = x(t)$$

$$x(t) = x_c(t) + \left[x(0^+) - x(0^-)\right] u(t)$$

$$x_{\sigma}(t) = \int_{-\infty}^{\infty} x_c(t) \frac{\sin\left(\sigma(t-\tau)\right)}{\pi(t-\tau)} d\tau - \frac{\left[x(0^+) - x(0^-)\right]}{\pi} \int_{0}^{\infty} \frac{\sin\left(\sigma(t-\tau)\right)}{(t-\tau)} d\tau$$

$$\int_{0}^{\infty} \frac{\sin\left(\sigma(t-\tau)\right)}{t-\tau} d\tau$$

$$\Theta \acute{\epsilon} toum \quad \frac{\sigma(t-\tau) = x}{t-\tau = \frac{x}{\sigma}}$$

$$= \int_{\sigma t}^{\infty} \frac{\sin x}{\frac{x}{\sigma}} \left(\frac{\sin x}{x} dx\right) = \int_{-\infty}^{0} \frac{\sin x}{x} dx + \int_{0}^{\sigma t} \frac{\sin x}{x} dx$$

$$= \frac{\pi}{2} + \int_{0}^{\sigma t} \frac{\sin x}{x} dx = \frac{\pi}{2} + \underbrace{\operatorname{Si}(\sigma t)}_{\operatorname{Sine Integral}}$$

Άρα

$$x_{\sigma}(t) = \int_{-\infty}^{\infty} x_{c}(\tau) \frac{\sin(\sigma(t-\tau))}{\pi(t-\tau)} d\tau + \frac{\left[x(0^{+}) - x(0^{-})\right]}{2} + \frac{\left[x(0^{+}) - x(0^{-})\right]}{\pi} \cdot \text{Si}(\sigma t)$$

$$\operatorname{Si}(t) = \int_0^t \frac{\sin x}{x} \, \mathrm{d}x$$

Χρησιμοποιώντας τον Leibniz Rule (παραγωγίζοντας το ολοκλήρωμα) μπορούμε να αποδείξουμε την θέση των μεγίστων της Si.

$$x_{\sigma}(t) = \int_{-\infty}^{\infty} x_{c}(t) \frac{\sin\left[\sigma(t-\tau)\right]}{\pi(t-\tau)} d\tau + \frac{x(0^{+}) - x(0^{-})}{2} + \frac{\left[x(0^{+}) - x(0^{-})\right]}{2} + \frac{\left[x(0^{+}) - x(0^{-})\right]}{\pi} \lim_{\sigma \to \infty} \operatorname{Si}(t) = x_{c}(t) + \frac{x(0^{+}) - x(0^{-})}{2} + \frac{\left[x(0^{+}) - x(0^{-})\right]}{\pi} \lim_{\sigma \to \infty} \operatorname{Si}(t) = x_{\sigma}(t) + \frac{x(0^{+}) - x(0^{-})}{2} = \frac{x(0^{+}) + x(0^{-})}{2}$$

Παρατηρώ ότι τα ζιγκζακωτά παραμένουν και το ύψος του κυματισμού δεν αλλάζει. Το μόνο που μπορεί να μεταβληθεί είναι η θέση του μεγίστου, με αύξηση του σ (ώστε να έρθει πιο κοντά στο σημείο ασυνέχειας). Αυτό είναι το φαινόμενο Gibbs.

Εάν όμως το σ δεν τείνει στο ∞ , το αποτέλεσμα στο 0 δεν είναι απαραίτητα το ημιάθροισμά των $x(0^+)$ και $x(0^-)$.

Ευσταθές ονομάζεται ένα σύστημα όταν πεπερασμένη (φραγμένη στο πλάτος) είσοδος δίνει πεπερασμένη έξοδο - ΠΕΠΕ (Πεπερασμένη Είσοδος - Πεπερασμένη Έξοδος) / BIBO (Bounded Input - Bounded Output) ευστάθεια

Φραγμένη συνάρτηση $f(t) \in BF$ σημαίνει ότι

$$\exists M > 0 : \forall t \quad |f(t)| < M$$

όπου BF ο κόσμος των φραγμένων συναρτήσεων.

Ένα σύστημα είναι ευσταθές όταν $\forall$ είσοδο $x(t) \in BF$ η έξοδος του συστήματος είναι επίσης φραγμένη $(y(t) \in BF)$. (Αν το σύστημά μας είναι γραμμικό και ΑΚΜ (αμετάβλητο κατά τη μετατόπισης)

$$\exists h(t)$$
 κρουστική απόκριση $y(t) = h(t) * x(t) = \int_{-\infty}^{\infty} h(\tau) x(t-\tau) \, \mathrm{d} \tau$

Έστω

$$\exists M : \forall t, \quad |x(t)| < M \Longrightarrow |x(t-\tau)| < M$$

Επίσης έστω

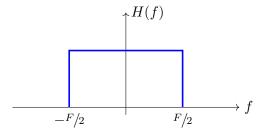
$$|y(t)| < N \quad \forall t$$

$$|y(t)| = \left| \int_{-\infty}^{\infty} h(t)x(t-\tau) \, d\tau \right| < \int_{-\infty}^{\infty} |h(t)x(t-\tau)| \, d\tau < \int_{-\infty}^{\infty} |h(\tau)| \, d\tau < \frac{N}{M}$$

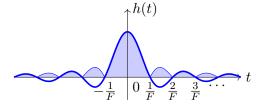
Εάν η κρουστική απόκριση είναι απολύτως ολοκληρώσιμη, τότε το σύστημα είναι ευσταθές.

4.2.1

Έστω ένα ιδανικό χαμηλοπερατό φίλτρο:

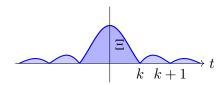
$$W_F(f) \xrightarrow{\text{IFT}} h(t) = F \operatorname{sinc}(Ft) = F \frac{\operatorname{sinc}(\pi Ft)}{\pi Ft}$$

Παρατηρώ ότι η κρουστική απόκριση του ιδανικού αυτού φίλτρου δεν είναι αιτιατή, οπότε ένα τέτοιο φίλτρο δεν είναι υλοποιήσιμο.

Ασκηση για το σπίτι: Η h(t) είναι απολύτως ολοκληρώσιμη;

Απάντηση

$$\int_0^{\pi} \sin(t) dt = 2k \le t \le k+1 \quad |h(t)| = \left| \frac{\sin(t)}{t} \right| > \frac{|\sin(t)|}{k+1}$$

$$\int_1^{\infty} |h(t)| dt > \sum_{k=1}^{\infty} \int_k^{k+1} \left| \frac{\sin(t)}{t} \right| dt > \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{k+1} \int_{-\infty}^{\infty} |\sin(t)|^2$$

$$\int_{-\infty}^{\infty} |h(t)| dt > \Xi + 2 \sum_{k=1}^{\infty} \frac{2}{k+1}$$

Δηλαδή το σύστημα του ιδανικού χαμηλοπερατού φίλτρου δεν είναι ευσταθές.

4.2.2 Kramer's - Kronig

Έστω h(t) αιτιατή - πραγματική συνάρτηση με MF: $H(\omega) = H_R(\omega) + jH_I(\omega)$

$$\begin{split} \Xi \acute{\epsilon} \rho \omega \ h(t) &= \underbrace{h_e(t)}_{\text{even}} + \underbrace{h_o(t)}_{\text{odd}} \\ \Xi \acute{\epsilon} \rho \omega \ h_o(t) &\xrightarrow{\text{FT}} H_o(\omega) \in \mathbb{I} \quad (\text{επίσης περιττή συνάρτηση}) \\ \Xi \acute{\epsilon} \rho \omega \ h_e(t) &\xrightarrow{\text{FT}} H_e(\omega) \in \mathbb{R} \quad (\text{επίσης άρτια συνάρτηση}) \\ h_o(t) &= -h_e(t) \quad t < 0 \\ h_0(t) &= h_e(t) \quad t \geq 0 \\ \Sigma \text{υνεπώς } h(t) &= h_e(t) + \text{sgn}(t) h_e(t) \end{split}$$

$$X(\omega) = \int_{-\infty}^{\infty} x(t)e^{-j\omega t} dt$$

$$x_1(t)x_2(t) \xrightarrow{\text{FT}} \frac{1}{2\pi}X_1(\omega) * X_2(\omega)$$

$$\operatorname{sgn}(t) \xrightarrow{\text{FT}} \frac{2}{j\omega}$$

 $h(t) = h_o(t) + \operatorname{sgn}(t)h_o(t)$

$$h(t) = h_e(t) + \operatorname{sgn}(t)h_e(t) \stackrel{\text{FT}}{\Longrightarrow} H(\omega) = H_e(\omega) + \frac{1}{2\pi} \frac{2}{j\omega} * H_e(\omega) = H_e(\omega) - j\frac{1}{\pi} \int_{-\infty}^{\infty} \frac{1}{\omega - \omega'} H_e(\omega') d\omega'$$

$$H(\omega) = \underbrace{H_e(\omega)}_{H_R(\omega)} - \underbrace{j\frac{1}{\pi} \int_{-\infty}^{\infty} \frac{H_e(\omega)}{\omega - \omega'} d\omega}_{jH_I(\omega)}$$

$$H_I(\omega) = -\frac{1}{\pi} \int_{-\infty}^{\infty} \frac{H_R(\omega')}{\omega - \omega'} d\omega'$$

ομοίως από πάνω υπολογίζουμε το H_R .

Κεφάλαιο 5 Συστήματα

5.1 Ανακεφαλαίωση

Γραμμικά Αναλογικά Συστήματα

1. Γραμμικότητα
$$T\left[ax_1(t) + bx_2(t)\right] = ay_1(t) + by_2(t)$$
 όπου $\begin{cases} y_1(t) = T\left[x_1(t)\right] \\ y_2(t) = T\left[x_2(t)\right] \end{cases}$ $\forall x_1(t), x_2(t), a, b$

2. Χρονοαμετάβλητο
$$T\left[x(t-k)\right]=y(t-k)$$
 όπου $y(t)=T\left[x(t)\right]$ $\forall k,x(t)$

3. Στιγμιαίο (
$$\neq$$
 δυναμικό) $y(t) = f(x(t))$

Η έξοδος οποιαδήποτε χρονική στιγμή t εξαρτάται μόνο από την είσοδο την ίδια στιγμή t.

Η αντίσταση είναι ένα στιγμιαίο σύστημα, ενώ ο πυκνωτής και το πηνίο δεν είναι.

4. Αιτιατό Η έξοδος δεν εξαρτάται από μελλοντικές τιμές της εισόδου

$$\begin{bmatrix} \Xi \text{EP}\Omega \\ \Gamma \text{ραμμικό} \\ \text{Χρον. Αμετάβλητο} \end{bmatrix} \rightarrow h(t) = 0 \quad \forall t < 0$$

5. Ευσταθές Για κάθε φραγμένει είσοδο, η έξοδος είναι φραγμένη

$$\begin{bmatrix} \Xi \text{EP}\Omega \\ \Gamma \text{ραμμικό} \\ \text{Χρον. Αμετάβλητο} \end{bmatrix} \rightarrow \int_{-\infty}^{\infty} \left| h(t) \right| \mathrm{d}t < \infty$$

6. Συγκεντρωμένο και Κατανεμημένο ναι ο χρόνος t.

Παράδειγμα Το σύστημα $y(t) = x^2(t)$ είναι:

- 1. Μη γραμμικό
- 2. Χρονοαμετάβλητο
- 3. Δυναμικό
- 4. Αιτιατό
- 5. Ευσταθές
- 6. Συγκεντρωμένο

5.2

$$\sum_{i=0}^{n} a_i \frac{\mathrm{d}^i}{\mathrm{d}t^i} y(t) = \sum_{l=0}^{m} b_l \frac{\mathrm{d}^l}{\mathrm{d}t^l} x(t) \qquad t \ge 0$$

- 1. Γραμμικό
- 2. Χρονοαμετάβλητο
- 3. Δυναμικό, εκτός αν n = m = 0
- 4. Αιτιατό

Ολική λύση = Ομογενής + Μερική Λύση
$$Oλική λύση = \underbrace{ Εξαναγκασμένη λύση}_{λύση θεωρώντας δεδομένη $x(t)$ και μηδενικές $A.Σ.$ Λύση θεωρώντας $x(t)$ =0 και δεδομένες $A.Σ.$$$

(Τα ζευγάρια ομογενής/ελεύθερη & εξαναγκασμένη/μερική δεν ταυτίζονται!)

Ολική λύση = Λύση μόνιμης κατάστασης + μεταβατική λύση

M. Laplace

$$\int_{i=0}^{n} a_i \left(s^i Y(s) - \sum_{k=0}^{i-1} s^{i-k-1} y_0^{(k)} \right) = \int_{l=0}^{m} b_l \left(s^i X(s) - \sum_{k=0}^{l-1} s^{l-k-1} x_0^{(k)} \right)$$

$$Y(s) = \underbrace{\frac{\sum_{l=0}^{m} b_{l} s^{l}}{\sum_{i=0}^{n} a_{i} s^{i}} X(s) - \frac{\sum_{l=0}^{m} \sum_{k=0}^{l-1} b_{l} s^{l-k-1} x_{0}^{(k)}}{\sum_{i=0}^{n} a_{i} s^{i}}}_{\text{exangkashéng}} + \underbrace{\frac{\sum_{i=0}^{n} \sum_{k=0}^{l-1} a_{i} s^{i-k-1} y_{0}^{(k)}}{\sum_{i=0}^{n} a_{i} s^{i}}}_{\text{eleûberg}}$$

$$y(t) = x(t) * h(t)$$
$$Y(s) = X(s)H(s)$$

Συγκρίνοντας με τον παραπάνω τύπο, παρατηρούμε ότι η y(t) = x(t) * h(t) μόνο όταν οι αρχικές συνθήκες είναι 0!

M. Fourier Για να λύσω το σύστημα $\forall t>0$, θα πρέπει να μετασχηματίσω το αιτιατό κομμάτι του συστήματος μόνο:

$$x_1(t) = x(t)u(t)$$

$$y_1(t) = y(t)u(t)$$

Άρα:

$$\frac{dx_1}{dt} = \frac{dx}{dt}u(t) + x(0)\delta(t)
\frac{dy_1}{dt} = \frac{dy}{dt}u(t) + y(0)\delta(t)
\frac{d^iy_1(t)}{dt^i} = \frac{d^iy}{dt^i}u(t) + \sum_{k=0}^{i-1} y_0(k)\delta(\tau)^{(\tau-1-k)}
\frac{d^ix_1(t)}{dt^i} = \frac{d^ix}{dt^i}u(t) + \sum_{k=0}^{l-1} x_0(k)\delta(\tau)^{(i-1-l)}
\sum_{i=1}^{N} a_i \frac{d^iy_1}{dt^i} = \sum_{l=0}^{m} b_l \frac{d^lx_1}{dt^l}$$

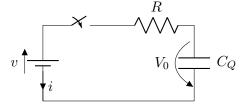
Τελικά προκύπτει ότι η λύση της διαφορικής εξίσωσης y_1 που μας ενδιαφέρει είναι:

$$y_1(t) = \text{IFT} \left\{ \frac{\sum_{l=0}^{m} \log(j\omega)^l}{\sum_{i=0}^{n} a_i(j\omega)^i} X_1(\omega) - \frac{\sum_{l=0}^{m} \sum_{k=0}^{l-1} b_l(j\omega)^{l-k-1} x_0^{(k)}}{\sum_{i=0}^{n} a_i(j\omega)^i} + \frac{\sum_{i=0}^{n} \sum_{k=0}^{i-1} a_i(j\omega)^{i-1-k} y_0^{(k)}}{\sum_{i=0}^{n} a_i(j\omega)^i} \right\}$$

Για την έξοδο σε ένα αιτιατό σύστημα θα χρησιμοποιώ M/Σ Laplace.

Για μελέτη στη μόνιμη κατάσταση $(t \to \infty)$, όπου οι αρχικές συνθήκες δεν συνεισφέρουν, θα χρησιμοποιώ M/Σ Fourier, παίρνοντας τον μετασχηματισμό όλης της συνάρτησης και όχι μόνο του αιτιατού μέρους της.

Ex.1

$$\begin{split} v(t) &= Ri(t) + \frac{1}{c} \int_0^t i(\tau) \, \mathrm{d}\tau + V_0 \mathbf{u}(t) \\ V(s) &= RI(s) + \frac{1}{C} \frac{I(s)}{s} + \frac{V_0}{s} \\ &\xrightarrow{V_0 = 0} H(s) = \frac{I(s)}{V(s)} = \frac{1}{R + \frac{1}{Cs}} = \frac{Cs}{RCs + 1} \cdot \frac{s/R}{s + 1/RC} \\ &= \frac{1}{R} \left(1 - \frac{1/RC}{s + 1/RC} \right) \\ H(\omega) &= \frac{1}{R} \left(1 - \frac{1/RC}{j\omega + 1/RC} \right) \\ h(t) &= \mathrm{ILT} \left\{ H(s) \right\} = \frac{1}{R} \delta(t) - \frac{1}{R^2C} e^{-\frac{1}{RC}t} \mathbf{u}(t) \end{split}$$

$$\mathbf{E} \xi \text{odos} \ i(t) = h(t) * V(t) = \left[\frac{1}{R} \delta(t) - \frac{1}{R^2C} e^{-1/RC \cdot t} \right] * \left[V \mathbf{u}(t) \right] = \cdots = \frac{V}{R} e^{-t/RC\mathbf{u}(t)} \end{split}$$

Επειδή όμως οι αρχικές συνθήκες δεν είναι μηδενικές (ο πυκνωτής είναι φορτισμένος), το παραπάνω αποτέλεσμα είναι λάθος!

Η σωστή λύση είναι:

5.3 dB

Έστω

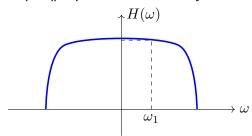
$$x_A(t) = A\sin(\omega_1 t)$$

$$y_B(t) = B\sin(\omega_1 t)$$

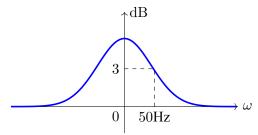
$$x$$
 πλάτος $A>0$
$$x_B$$
 πλάτος $B>0$
$$\mathrm{dB}=20\log_{10}\frac{A}{B}$$

Για την ισχύ:

$$c \cdot x^2$$
 ισχύς A
$$c \cdot x_B^2$$
 ισχύς B
$$\mathrm{dB} = 10 \log_{10} \frac{A^2}{B^2}$$

Παρατηρούμε ότι τα dB πλάτους και dB ισχύος είναι το ίδιο!

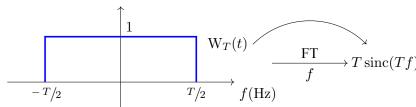
 $\pm 3 dB$ σημαίνει (υπο)διπλασιασμό της ισχύος, ή πολλαπλασιασμό/διαίρεση του πλάτους με $\sqrt{2}$.

Κεφάλαιο 6 Ασκήσεις

Ασκηση $x(t) = 4000 \operatorname{sinc}(4000t)$

- (a) X(f) = ?
- (β) Nyquist Συχνότητα για τα x(t) και $x^2(t)$

(a)

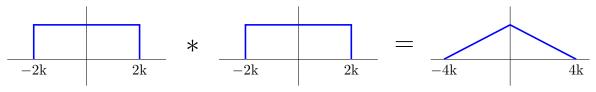

$$T\operatorname{sinc}(Tt) \xrightarrow{\operatorname{FT}} \operatorname{W}_T(f)$$

$$x(t) = 4000 \operatorname{sinc}(4000t) \xrightarrow{\text{FT}} W_{4000}(f) = \xrightarrow{-2000} \xrightarrow{10000} f(\text{Hz})$$

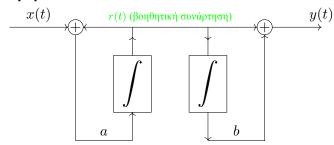
(β) Nyquist συχνότητα για το x(t) είναι $2\times 2000~{\rm Hz} = 4000~{\rm Hz}$

$$\operatorname{FT}\left\{x^2(t)\right\} = \operatorname{FT}\left\{x(t)x(t)\right\} = X(f) * X(f)$$

Για το $x^2(t)$ η Nyquist είναι $2 \cdot 4 \text{ kHz} = 8 \text{ kHz}$

Άσκηση

Σημείωση

- $\bullet \xrightarrow{a}$ δηλώνει πολλαπλασιασμό με τον αριθμό a

$$\int a(x+r) dt = r \xrightarrow{d/dt} \frac{dr}{dt} = ax + ar$$
 (1)

$$r + b \int r \, \mathrm{d}t = y \implies \frac{\mathrm{d}r}{\mathrm{d}t} + br = \frac{\mathrm{d}y}{\mathrm{d}t}$$
 (2)

$$(1) - (2) \implies r(a+b) = \frac{\mathrm{d}y}{\mathrm{d}t} - ax$$
$$r = \frac{1}{a+b} \left(\frac{\mathrm{d}y}{\mathrm{d}t} - ax\right)$$

$$\frac{\frac{\mathrm{d}^2 y}{\mathrm{d}t^2} - a\frac{\mathrm{d}x}{\mathrm{d}t}}{a+b} + \frac{-a}{a+b} \left(\frac{\mathrm{d}y}{\mathrm{d}t} - ax\right) = ax$$

$$\frac{\frac{\mathrm{d}^2 y}{\mathrm{d}t^2} - a\frac{\mathrm{d}y}{\mathrm{d}t} = a\frac{\mathrm{d}x}{\mathrm{d}t} + abx \implies$$

$$\implies s^2 Y(s) - asY(s) = asX(s) + abX(s)$$

$$\implies \frac{Y(s)}{X(s)} = H(s) = \frac{a(s+b)}{s(s-a)}$$

Aν Re
$$\{a\}<0$$
, τότε $H(\omega)=\dfrac{a(j\omega+b)}{j\omega(j\omega-a)}$

•••

$$Y(s) = H_1(s) \cdot \Xi(s)$$

$$= H_1(s) \cdot \left[X(s) + Y(s) \right] \implies$$

$$Y(s) = H_1(s) \left[X(s) + H_2(s)Y(s) \right] \implies$$

$$Y(s) \left[1 - H_1(s)H_2(s) \right] = H_1(s)X(s)$$

$$Y(s) = H(s)X(s)$$

$$H(s) = \frac{Y(s)}{X(s)} = \frac{H_1(s)}{1 - H_1(s)H_2(s)}$$

Άσκηση

$$H_1(s) = \frac{O(s)}{I(s)} = \frac{s+1}{s^2 + 5s + 6} = \frac{s+1}{(s+3)(s+2)}$$

$$H_2(s) = \frac{O(s)}{I(s)} = \frac{1}{s+1}$$

Η₁, Η₂ ευσταθή, αφού οι πόλοι τους βρίσκονται στο αριστερό ημιεπίπεδο

$$Y(s) = H_1(s) \cdot [X(s) - H_2(s)Y(s)] \implies \frac{Y(s)}{X(s)} = H(s) = \frac{H_1(s)}{1 + H_1(s)H_2(s)}$$

Ασκηση Αν η είσοδος $x(t)=\mathrm{u}(t)$, βρίσκω μετά από "πολλά χρόνια" ότι $y(t)=1\implies \lim_{t\to\infty}y(t)=1$. Να βρεθεί ολόκληρη η y(t).

$$H(s) = \frac{k}{(s+1)\left(s+\frac{1}{2}\right)}$$

$$Y(s) = H(s)X(s) = \frac{k}{(s+1)\left(s+\frac{1}{2}\right)}\frac{1}{s}$$

$$O \mu \omega \zeta \lim_{t \to \infty} y(t) = \lim_{s \to 0} sY(s)$$

$$1 = \lim_{s \to 0} \left[\frac{k}{(s+1)\left(s+\frac{1}{2}\right)}\frac{1}{s}s\right] = 2k \implies \boxed{k = \frac{1}{2}}$$

$$A \rho \alpha Y(s) = \frac{\frac{1}{2}}{s(s+1)\left(s+\frac{1}{2}\right)} = \frac{1}{s} + \frac{1}{s+1} + \frac{-2}{s+\frac{1}{2}}$$

$$y(t) = \left[1 + e^{-t} - 2e^{-\frac{t}{2}}\right] u(t)$$

Ασκηση

Για να υπάρχει συνάρτηση μεταφοράς του M, πρέπει να είναι γραμμικό & αμετάβλητο:

$$\begin{split} x(t) &\to 2\pi X(-t) \\ y(t) &\to 2\pi Y(-t) \\ ax + \beta y \ (t) &\to a2\pi X(-t) + \beta 2\pi Y(-t) \ \text{good} \\ x(t) &\to 2\pi X(-\omega)\big|_{\omega=t} \\ y(t) &\to 2\pi e^{-j\tau} X(-\tau) \end{split}$$

Έχω:

$$y_{1}(t) = 2\pi X(-\omega)\big|_{\omega=t} = 2\pi \int_{-\infty}^{\infty} x(\tau_{1})e^{-j\tau_{1}(-\omega)} d\tau_{1}\bigg|_{\omega=t} = 2\pi \int_{-\infty}^{\infty} x(\tau_{1})e^{j\tau_{1}t} d\tau_{1}$$

$$y_{2}(t) = 2\pi Y_{1}(-\omega)\big|_{\omega=t} = 2\pi \int_{-\infty}^{\infty} y_{1}(\tau_{2})e^{-j\tau_{2}(-\omega)} d\tau_{2}\bigg|_{\omega=t}$$

$$= 2\pi \int_{-\infty}^{\infty} 2\pi \int_{-\infty}^{\infty} x(\tau_{1})e^{j\tau_{1}\tau_{2}} d\tau_{1}e^{-j\tau_{2}(-\omega)} d\tau_{2}\bigg|_{\omega=t}$$

$$= (2\pi)^{2} \int_{-\infty}^{\infty} x(\tau_{1}) \int_{-\infty}^{\infty} e^{j\tau_{2}(\tau_{1}+t)} d\tau_{2} d\tau_{1}$$

$$= (2\pi)^{2} \int_{-\infty}^{\infty} x(\tau_{1}) 2\pi \delta(\tau_{1}+t) d\tau_{1} = (2\pi)^{3} \int_{-\infty}^{\infty} x(\tau_{1}) \delta(\tau_{1}+t) d\tau_{1} = (2\pi)^{3} x(-t)$$

$$Y_{2}(\omega) = (2\pi)^{3} X(-\omega) y_{3}(t) = 2\pi Y_{2}(-\omega)\big|_{\omega=t} = (2\pi)^{4} X(t)$$

Στις εξετάσεις θα κουβαλήσουμε ένα δικό μας μαθηματικό τυπολόγιο (π.χ. Tables & Formulas)